

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Studijní program: Speciální pedagogika

Studijní obor: Speciální pedagogika pro vychovatele

Kód oboru: 7506R029

Název bakalářské práce:

VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU MLÁŽEDE V LIBERCI

SPENDING FREE TIME BY ADOLESCENTS IN LIBEREC

Autor:

Michaela Mrňousová
Gagarinova 796
460 07 Liberec

Podpis autora: _____

Vedoucí práce: Mgr. Pavlína Housová

Počet:

stran	obrázků	tabulek	grafů	zdrojů	příloh
76	0	0	21	20	1 + 1 CD

CD obsahuje **celé** znění bakalářské práce.

V Liberci dne: 30.11.2008

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: Michaela Mrňousová
Adresa: Gagarinova 796, 460 07 Liberec

Studijní program: Speciální pedagogika
Studijní obor: Speciální pedagogika pro vychovatele
Kód oboru: 7506R029

Název práce: VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU MLÁDEŽE V LIBERCI
Název práce v angličtině: SPENDING FREE TIME BY ADOLESCENTS IN LIBEREC

Vedoucí práce: Mgr. Pavlína Housová

Termín odevzdání práce: 30. 04. 2008

Bakalářská práce musí splňovat požadavky pro udělení akademického titulu „bakalář“ (Bc.).

.....
vedoucí bakalářské práce

.....
děkan FP TUL

.....
vedoucí katedry

Zadání převzal (student): Michaela Mrňousová

Datum: 23. 02. 2007

Podpis studenta:

Cíl práce:

Definovat pojmy volný čas a mládež. Zjistit, jaké má mládež možnosti trávení volného času v Liberci. Zjistit způsoby trávení volného času studentů libereckých gymnázií, zdali daných možností využívají.

Základní literatura:

HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. 1.vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.

PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLÍČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-7116.

SMÉKAL, V., VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno : Paido, 1995. ISBN 80-9001737-9-9.

SAK, P. *Proměny české mládeže v pohledu sociologických výzkumů*. Praha : Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.

NĚMEC, J. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času*. Brno : Paido, 2002. ISBN 80-7315-012-3.

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom(a) povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne:

Podpis:

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Pavlíně Housové za odborné vedení bakalářské práce a cenné připomínky. Mé díky také patří paní RNDr. Ireně Přádné, ředitelce Gymnázia F.X. Šaldy, a Mgr. Jiřímu Vydrovi, zástupci ředitele Gymnázia Jeronýmova, za umožnění průzkumu na gymnáziích. V neposlední řadě děkuji studentům za jejich ochotu při vyplňování dotazníků.

Název bakalářské práce: Využití volného času mládeže v Liberci

Název bakalářské práce: Spending Free Time by Adolescents In Liberec

Jméno a příjmení autora: Michaela Mrňousová

Akademický rok odevzdání bakalářské práce: 2008/2009

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Pavlína Housová

Resumé:

Bakalářská práce se zabývala problematikou volného času mládeže v Liberci. Práci tvořily dvě stěžejní části (teoretická a praktická). Cílem teoretické části bylo definovat pojmy volný čas a mládež, objasnit funkce a význam volnočasových aktivit v životě jedince a ve společnosti, zjistit a sepsat možnosti organizovaného i neorganizovaného volného času mládeže v Liberci. Praktická část zjišťovala pomocí dotazníků způsoby trávení volného času studentů libereckých gymnázií, jaké volnočasové aktivity studenti upřednostňují a zdali využívají možností, které jim Liberec poskytuje. Při zpracovávání práce se podařilo potvrdit, že Liberec skýtá dostatek možností pro trávení volného času mládeže, ucelený seznam těchto možností však dosud nebyl sestaven. Studentů, kteří nevyužívají možností pro trávení volného času bylo při výzkumu napočítáno o něco méně, než bylo uvedeno v předpokladu práce, ale zjištění nemělo k předpokladu daleko. Podařilo se potvrdit předpoklad, že studenti, kteří se zájmové činnosti nevěnují, mají představu o činnosti, která by je bavila. Dále se podařilo potvrdit předpoklad, že téměř polovina studentů považuje zábavu na počítači za nejčastější činnost ve volném čase. Průzkum ukázal, že organizovanou formou tráví volný čas nejvíce studentů sportovní činností.

Klíčová slova: Volný čas, mládež, možnosti využití volného času, organizovaný volný čas, neorganizovaný volný čas.

Summary:

Bachelor theses was engaged in free time of adolescents in Liberec. Bachelor theses was divided into two parts. The first part was theoretical and the second part was empirical. In the theoretical part of theses were defined the terms free time and

youth, this part also described functions and sense of free time activities in individual's life and in our society. The principal aim of the theoretical part was to make a list of facilities for adolescents for spending free time in Liberec. The empirical part of theses was based on questionnaire. The principal aims of research were to detect which activities those students do during their free time, which activities they prefer and if they use facilities for spending free time in Liberec. It was found that in Liberec is enough facilities for spending free time. Hypothesis for the research were that at least 1/3 of questioned students do not use these facilities, during research was detected nearly 1/3 of students. The research verified that those students know free time activities they would like to do. Another hypothesis was verified in the research, because nearly half of students spend most of free time by using PC. It was found, that sport is the most favorite free time activity under pedagogical influence.

Keywords: Free time, youth, facilities for spending free time, spontaneous free time activities, free time activities under pedagogical influence.

OBSAH

1 ÚVOD.....	8
2 TEORETICKÁ ČÁST.....	11
2.1 Definice pojmu volný čas.....	11
2.2 Definice pojmu mládež	12
2.3 Funkce a význam volnočasových aktivit v životě jedince a ve společnosti.....	14
2.4 Možnosti využití volného času mládeže v Liberci.....	16
2.4.1 Organizovaný volný čas.....	16
Volnočasové aktivity provozované školou.....	16
Domovy mládeže.....	17
Střediska volného času.....	18
Neškolské organizace a sdružení.....	19
2.4.2 Neorganizovaný volný čas.....	38
Kulturní zařízení.....	38
Areály a jiné prostory pro sportovní vyžití.....	40
Zábavní střediska.....	43
Informační centra pro mládež.....	44
3 PRAKTICKÁ ČÁST.....	45
3.1 Cíl praktické části.....	45
3.2 Stanovení předpokladů.....	45
3.3 Použitá metoda.....	45
3.3.1 Dotazník.....	45
3.3.2 Dotazník k praktické části.....	46
3.3 Popis zkoumaného vzorku a průběh průzkumu.....	47
3.4 Výsledky průzkumu	47
3.5 Analýza výsledků praktické části.....	60
4 ZÁVĚR.....	65
5 NÁVRH NA OPATŘENÍ.....	67
6 SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ.....	69
7 SEZNAM PŘÍLOH.....	71

1 ÚVOD

Využití volného času mládeže je téma, které si pro svou bakalářskou či diplomovou práci zvolilo již mnoho autorů. Většinou toto téma přitahuje čtenáře proto, že očekávají práci, která se zabývá využíváním volného času ve spojitosti se sociálně patologickými jevy. Již je známo, že je výhodnější podporovat děti a mládež, aby mohli využívat volný čas „vhodným“ způsobem, a tím preventivně působit proti sociálně patologickým jevům, než následně odstraňovat důsledky těchto společensky nebezpečných jevů. Není tedy třeba znovu a znovu zkoumat, zdali existuje nějaká souvislost mezi tím, jak lidé tráví volný čas a patologickými jevy ve společnosti. V dnešní době je důležitější přistoupit k této problematice blíže a pokusit se do ní alespoň trochu zasáhnout.

Cílem této práce je, kromě definování hlavních pojmů, zjistit a sepsat možnosti pro využívání volného času mládeže v Liberci. Seznam je pro lepší přehlednost rozdělen na organizovaný a neorganizovaný volný čas. Navíc tento seznam poslouží jako brožura na středních školách a v informačním centru pro mládež. Dalším cílem je pomocí dotazníkové metody zjistit, jakým způsobem tráví mládež volný čas, zdali daných možností využívá.

Cílovou skupinu pro průzkum tvoří studenti libereckých gymnázií ve věku 15-18 let. Tato cílová skupina byla zvolena proto, aby zkoumaný vzorek byl jednotný (podstatou práce není zkoumat rozdíly mezi různými typy škol apod.). Věk studentů byl vybrán také záměrně. Lze říci, že mladí lidé v tomto věku již o svých volnočasových aktivitách přemýšlí jinak, než na základní škole, kde hrál velkou roli vliv rodičů. Děti na základních školách jsou většinou zařazeny do zájmových kroužků na popud rodičů. Věkové rozhraní sice nelze přesně určit, ale lze předpokládat, že mladí lidé na středních školách mají své záliby více specifikované, vědí, co je baví, co by chtěli vyzkoušet, čemu by se chtěli věnovat. Nezřídka v tomto věku také dochází k tomu, že se mladí lidé přestávají věnovat zájmové činnosti, které se věnovali na základní škole a přestupují na zájmovou činnost jinou, která je naplňuje mnohem více.

Tato práce má teoreticko-empirický charakter, je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Úvod teoretické části je zaměřen na objasnění základních pojmů- volný čas a mládež, dále pak obsahuje kapitolu, která se zabývá funkcemi a významem volnočasových aktivit v životě jedince a ve společnosti. Nejobsáhlejší část teoretické části tvoří soupis možností, které Liberec poskytuje mládeži pro využívání volného času. Organizovaný volný čas je zde chápán jako čas pod pedagogickým vedením a je rozdělen do čtyř podkapitol- Volnočasové aktivity provozované školou, Domy mládeže, Střediska volného času, Neškolské organizace a sdružení. Neorganizovaný volný čas pak představuje čas pro spontánní aktivity bez pedagogického vedení. Neorganizovaný volný čas je také rozdělen do čtyř podkapitol- Kulturní zařízení, Areály a jiné prostory pro sportovní vyžití, Zábavní střediska, Informační centra pro mládež.

Praktická část se zabývá cíly a stanovením předpokladů pro průzkum. Dále popisuje metodu, zkoumaný vzorek a průběh průzkumu. Hlavní kapitola praktické části obsahuje vyhodnocení dotazníků a analýzu výsledků.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Definice pojmu volný čas

Pojem volný čas je v dnešní době velmi rozšířeným pojmem, často o něm slýcháme a často jej i používáme. Každý z nás má určitou představu o tom, co volný čas znamená, ať se naše představy liší jakkoliv, nejspíše se ale shodují v tom, že volný čas v nás vyvolává pocit pohody, něčeho příjemného. Přesto, že se volný čas zdá být pojmem známým a jasným, přesné definování tohoto pojmu není zcela jednoduché.

V literatuře se většinou setkáváme s tzv. negativním a pozitivním vymezováním volného času. Negativní vymezení se snaží vypočítat volný čas z celkové času a vyvarovat se ztotožňování volného času s mimopracovní dobou. Pozitivní vymezování se zabývá náplní volného času. Jak uvádějí Vážanský a Smékal (1995, s. 23,24), s pojmem volný čas jsou spojeny nejen časové (volný čas-pracovní doba), ale také obsahové aspekty (volný čas-svoboda, volnost v jednání). Přes značné těžkosti, způsobené tímto omezením, se v současné době uvádějí dva hlavní směry v chápání termínu volný čas:

- negativní pojem- v tomto smyslu znamená volný čas zbývající dobu celkového denního průběhu, která zůstala po studijně nebo pracovně podmíněném čase, úkolech v domácnosti a po uspokojení fyziologických potřeb.
- pozitivní pojem- volný čas je charakterizován jako disponibilní časový prostor, v němž by volný čas mohl pro jedince znamenat svobodu. Je také dobou, v níž se individuum může nezávisle na jakýchkoliv povinnostech výhradně svobodně realizovat a dělat to či ono, k čemuž je nikdo nenuť a čemuž též není podvědomě nucen.

Otázka volného času není pouze předmětem sociologie, ale také národního hospodářství, sociální politiky, průmyslu a dalších oblastí. O volný čas se starají celá průmyslová odvětví, instituce, společnost atp., které se snaží zaplnit a naplnit

možnosti, jež poskytuje volný čas. Jak ukazují empirické výzkumy, volný čas není doplňkem nebo protikladem k práci, ale zcela samostatnou oblastí každodenního života (Geist, 1992, s. 53). Podle Seluckého (1966, s.129) však volný čas nelze zkoumat nezávisle na práci. Vztah mezi prací a volným časem se jeví jako protiklad mezi povinností a svobodou, jako rozpor mezi vnější možností a vnitřní potřebou, jako rozpor mezi zpředmětněním a seberealizací člověka.

Do volného času dětí a mládeže nepatří vyučování a činnosti s ním související, sebeobsluha, základní péče o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny, domácnosti, výchovného zařízení i další uložené vzdělávání a další časové ztráty. Součástí volného času nejsou ani činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče). Ale i z těchto činností si někdy lidé vytvoří svého koníčka, např. příprava i konzumace jídla (Pávková, 2002, s. 13).

Hofbauer (2004, s. 13) považuje za přesnější a úplnější charakterizovat volný čas jako činnost, do níž člověk vstupuje s očekáváním, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení. Jako hlavní funkce volného času se uvádějí: odpočinek, zábava, rozvoj osobnosti.

2.2 Definice pojmu mládež

Stejně jako pojem volný čas je i mládež pojmem tak známým, ale komplexní vymezení tohoto pojmu je velmi obtížné. Mládež je totiž kategorií sociologickou, psychologickou, bio-fyziologickou.

Termín mládež označuje soubor jedinců, který je bohatě diferencován psychicky, fyzicky i sociálně, přičemž mezi těmito rovinami pohledů neexistují předem dané vzájemné vztahy (Geist, 1992, s. 228).

Z biologického hlediska lze mládež stručně popsat jako období dotváření tělesné konstituce a postupné dovršování většiny fyzických možností a schopností lidského organismu.

Z hlediska psychologie můžeme toto období charakterizovat rozvojem formálně logického abstraktního myšlení, snahou vytvářet vlastní myšlenková schémata a názory. Dětské fantazírování se mění ve smysluplnou a konstruktivní imaginaci.

Z hlediska sociologie lze mládežnická léta popsat jako období, kdy se uvolňují vztahy k rodině a hodnoty, normy, životní styl výrazně ovlivňují vrstevnické skupiny a subkultury. Geist (1992, s.229) uvádí, že jednou z hlavních náplní sociální role mládeže je příprava na relativně trvalé (první) povolání.

Průcha (2001, s. 125) definuje mládež jako sociální skupinu tvořenou lidmi ve věku přibližně od 15 do 25 let, kteří již ve společnosti neplní role dětí, avšak společnost jim ještě nepřiznává role dospělých. Mládež má charakteristický způsob chování a myšlení, jiný systém vzorů, norem a hodnot. Každá generace mládeže reprodukuje některé kulturní hodnoty dané společnosti, jiné odmítá a vytváří hodnoty nové. Proto vzniká v průběhu socializace mládeže určité napětí, vyvolané její větší schopností prosazovat nové věci, ale menší ochotou společnosti tyto změny připustit. Z pedagogického hlediska je účast mládeže na vzdělávání a dalším vzdělávání důležitým faktorem rozvoje lidských zdrojů, vzdělanosti, a ekonomického potenciálu země. V legislativních dokumentech, v oblasti sociální péče apod. se termín mládež užívá (ne zcela důsledně) pro děti a mladé lidi do doby dovršení 18. roku bez vymezení dolní hranice věku, nebo s dolní hranicí přibližně 3 roky (Průcha, 2001, s. 125).

Mládež prochází obdobím dospívání, kdy se z dětí stávají dospělí jedinci. Taxová (1987) uvádí, že dospívání je především přechodným obdobím mezi dětstvím a dospělostí. V oblasti mezilidských vztahů se zdůrazňuje přechod od nesamostatnosti k samostatnosti, od závislosti na dospělých k nezávislosti, od neodpovědnosti k plné občanské, právní a morální zodpovědnosti, přechod od konzumace společenských produktů a hodnot k jejich vlastní tvorbě. Ve vzdělávací oblasti jde např. o přechod z všeobecně vzdělávací školy do středních škol různých typů, které připravují dospívající na povolání. U psychických procesů lze sledovat posun od převážně vnější motivace k motivaci vnitřní, od vnějších způsobů regulace aktivit osobnosti k autoregulaci, v chování pak přechod od poslušnosti a podřizování se požadavkům k uvědomělé kázni a sebeovládání.

Tyto přechody tedy probíhají ve všech dimenzích a složkách osobnosti a na všech úrovních od oblasti biologické až po kulturní a společenskohistorickou. Dochází k nim v psychice jedinců a jsou ovlivňovány složitými interakcemi s vnějším prostředím. Zpravidla nelze hovořit o jejich jednoznačném nebo jednoduchém průběhu, jednotlivé přechody se liší jak rychlostí, tak i dobou nástupu. Jedny probíhají rychleji, jiné pomaleji. Individuální odlišnosti jsou značné (Taxová, 1987, s.60-61).

Taxová (1987) dále uvádí, že změny v chování i v postojích mladých lidí doprovázejí proces jejich postupného osamostatňování na všech úrovních (v rodině, ve škole i v dalších jejich životních situacích a událostech). Vztah k autoritě se stává obecně kritičtější, někdy se projevují i první netolerantnosti a nedůtklivosti k názorům a požadavkům těch, jejichž normy a hodnoty byly dříve bezvýhradně přijímány. Mezilidské vztahy se nejen diferencují a prohlubují. Výrazně se v nich objevuje také nové pojetí a prožívání vztahů vrstevnických. Rozvíjejí se vztahy kamarádské, přátelské a milostné, všechny nabývají nových kvalit a jsou prožívány se značnou intenzitou. Mladí jsou zapojeni a sami se zapojují do různých formálních i neformálních seskupení s různým zaměřením, a tím i s různou hodnotou (Taxová, 1987, s.62-63).

2.3 Funkce a význam volnočasových aktivit v životě jedince a ve společnosti

Volný čas jedinců a v jejich úhrnu volný čas společnosti představuje duchovní bohatství společnosti a její významnou systémovou charakteristiku. Volný čas spolu s aktivitami lidí realizovanými v tomto období tvoří protiklad činnostem pracovního charakteru, avšak současně je s nimi funkčně spojen (Sak, 2000, s.132).

Volný čas má ke vztahu k jedinci především funkci relaxační, rekreační a rozvojovou. Tím se však funkce volného času nevyčerpávají. Volný čas, resp. úhrn reálných a duchovních aktivit lidí, plní řadu funkcí ke společenskému systému (Sak, 2000, s.132).

Jestliže společnost zabezpečí kvalitní trávení volného času dětí a mládeže, urychlí tím rozvoj obecných i specifických schopností mladé generace a potlačí rozvoj negativních sociálních rysů. Ve sféře volného času se rozhoduje o rozvoji talentu mladého jedince a naplnění jeho potřeb a zájmů a na druhé straně se tlumí tendence k negativnímu sociálnímu zrání. I když primitivní ekonomický kalkul vidí volný čas dětí a mládeže jako zbytkovou a zbytnou oblast, hlubší ekonomický pohled, který počítá s efektivitou a produktivitou potenciálu mladé generace získaného volnočasovými aktivitami a s prostředky ušetřenými na následné kriminalitě a narkomanii mládeže, uznává ekonomický význam kvalitního trávení volného času mladé generace (Sak, 2000, s. 131).

Specifickou zvláštností volného času dětí a mládeže je to, že z výchovných důvodů je žádoucí jeho pedagogické ovlivňování. Děti ještě nemají dostatek zkušeností, nedovedou se orientovat ve všech oblastech zájmových činností, potřebují citlivé vedení. Podmínkou účinnosti je, aby toto vedení bylo nenásilné, nabízené činnosti pestré a přitažlivé, účast na nich dobrovolná. Míra ovlivňování volného času závisí na věku dětí, jejich mentální i sociální vyspělosti i na charakteru rodinné výchovy (Pávková, 2002, s. 14).

Děti mají relativně hodně volného času. Společnost by měla mít zájem na tom, jak děti svůj volný čas tráví. Historické zkušenosti i zkušenosti ze zahraničí potvrzují, že prevence je ve výchově účinnější a také podstatně levnější než náprava chyb a převýchova. A právě kvalitní výchova dětí ve volném čase má významný preventivní význam (Pávková, 2002, s. 14).

Němec (2002, s. 21) uvádí, že pedagogické ovlivňování volného času a především výchova dětí a mládeže v době mimo vyučování je významnou oblastí výchovného působení. Poskytuje tak příležitost vést jedince k vhodnému využívání volného času, formovat jeho zájmy, uspokojovat a kultivovat lidské potřeby, rozvíjet specifické schopnosti a žádoucí vlastnosti osobnosti. Způsob odpočinku, zábavy a rekreace ovlivňuje psychohygienu jedince, jak můžeme pozorovat na studijních a pracovních výkonech člověka.

Dospívající potřebují poznávat svět, orientovat se v něm i zasahovat do jeho dění. Zajímají se o vše možné, neví, co by udělali dříve a chtějí se vše vyzkoušet.

Hledají takové činnosti, které odpovídají jejich předpokladům, v nichž by vynikli a dosáhli uspokojení. Podněcování a usměrňování jejich zájmové činnosti tvoří předpoklad pro budoucí profesionální orientaci. Zájem o sport a tělesnou výchovu je v dospívání významný pro formování osobnosti jak v oblasti volní a citové, tak i intelektuální. Aktivní účastí na zájmové činnosti se děti a mládež učí plánovat činnosti a řešit vzniklé problémy. Vytváří si dovednosti vytyčit si cíl, promýšlet cesty k jeho dosahování, postupovat podle předem stanoveného plánu, překonávat překážky a objektivně hodnotit výsledky vlastní činnosti (Němec, 2002, s. 21).

2.4 Možnosti využití volného času mládeže v Liberci

2.4.1 Organizovaný volný čas

Volnočasové aktivity provozované školou

Od školy jako všeobecně rozšířené vzdělávací a výchovné instituce se očekává vytváření předpokladů pro úspěšný vstup příslušníků mladé generace do profesionálního, občanského i volnočasového života. Škola svoji úlohu ve volném čase žáků uplatňuje přímo i prostřednictvím svých zařízení (Hofbauer, 2004, s. 66)

- **Gymnázium F.X.Šaldy**

Adresa: Partyzánská 530, Liberec 11, 460 01

Kontakt: e-mail: sekretariat@gfxs.cz, tel.: 482 710 077, web: www.gfxs.cz

Volnočasové aktivity: Škola poskytuje studentům mnoho možností aktivně a zajímavě trávit volný čas, např. mezi malými debrujáry, v debatním klubu, v počítačovém nebo sportovním klubu, v keramickém kroužku, a při pořádání různých akcí jako je oslava Dne studentů „Fjodorův sen“, nebo letní tábor „Ratab“, nebo přehlídka celoroční činnosti Gymnázia F. X. Šaldy a vyhlášení cen pro nejúspěšnější studenty „Ohlédnutí“. Dále mohou studenti navštěvovat smíšený pěvecký sbor Cum dekore (O nás, <http://www.gfxs.cz/o-nas/>, 3.9.2008).

- **Gymnázium Jeronýmova**

Adresa: Jeronýmova 425/27, Liberec 7, 460 07

Kontakt: tel.: 482771698, web: www.jergym.cz

Volnočasové aktivity: Studenti gymnázia mají možnost navštěvovat školní soubor Gaudea či kroužek Globe, který je zaměřen na ekologickou výchovu. Po vyučování také mohou využít tělocvičnu a půjčit si různá sportovní náčiní. Gymnázium dále podporuje školní kapelu a každoročně pořádá akce jako jsou harmonizační dny a školní akademie Jeroným, kde se nejlepším žákům udělují skleněné sošky v kategoriích vědec, umělec, sportovec a osobnost. Studenti mají přístup do školní knihovny, studovny a na internet.

Domovy mládeže

Domov mládeže je školské zařízení, které zabezpečuje žákům středních a vyšších odborných škol kvalifikované působení, ubytování a stravování. Obsah výchovné činnosti v domově mládeže navazuje na obsah vzdělávací práce střední školy (Pávková, 2002, s. 127)

- **Domov mládeže**

Adresa: Zeyerova 33, Liberec, 460 31

Kontakt: tel.: 485 106 673, e-mail: info@dm-zeyerova.cz,

web: www.dm-zeyerova.cz

Volnočasové aktivity: Studentům jsou k dispozici studovny, jídelny, rozsáhlý park, tenisové kurty, hřiště na míčové hry, vybavená posilovna, stolní tenis, pétangue, klubovny s televizory, společenská místnost, klavírny, zázemí pro práci s PC a kopírka, keramická dílna a další.

Vychovatelé nabízejí zdarma aprobovanou výuku jazyků (FJ, IJ, ŠJ, NJ, RJ, ČJ, AJ), výtvarných a rukodělných činností, odborné vedení sportovních aktivit, (aerobic, plavání, stolní tenis, míčové hry - odbíjená, floorbal, sálová kopaná, fotbal, košíková), návštěvy divadel, kin, galerií a muzeí, cestopisné a jiné přednášky a další zábavnou činnost (Volný čas. http://www.dm-zeyerova.cz/volny_cas.html. Poslední aktualizace 28.8.2008.).

Střediska volného času

Středisky pro volný čas dětí a mládeže jsou domy dětí a mládeže (DDM) a stanice zájmových činností. Posláním DDM je naplňovat rekreační a výchovně-vzdělávací funkci širokou zájmovou působností. Stanice zájmových činností jsou specializované jen na konkrétní zájmové oblasti (Pávková, 2002, s. 121).

- **Domov dětí a mládeže Větrník**

Adresa: Riegrova 16, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 482 710 401, web: www.ddmliberec.cz

Seznam zájmových útvarů podle oddělení:

Společenské oddělení- hra na kytaru, Bubeníci, disko tance, společenské tance, HIP-HOP, Greensleaves-klub (taneční klub), Wings (taneční klub), HOLČIČINY (výtvarná tvořivost), žonglování, Li-Di (literární a divadelní soubor), Spojáček (loutkové divadlo), prázdninový klub a klub Edie

Estetické oddělení – keramika, oděvní tvorba, paličkování, grafika

Ekologické oddělení- Kaktusáři, Kamarádi přírody, TO Brouci

Oddělení techniky- elektronika, automodeláři, železniční modeláři, PC programování her, PC internet a hry, papíroví modeláři, letečtí a lodní modeláři, PC začátečníci, PC grafika, automodeláři závodníci, deskové hry a GO, PC tvorba www stránek, žurnalisti.

Sportovní a turistické oddělení- radioorientační běh, stolní tenis, sportovní gymnastika (závodnice), volejbal (žáci, kadeti), florbal (starší žáci), šachový kroužek, mažoretky

- **Základní umělecká škola Liberec**

Adresa: Frýdlantská 19, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 485 110 192, e-mail: info@zusliberec.cz, [web: www.zusliberec.cz](http://www.zusliberec.cz)

Umělecké obory:

Hudební obor- Tento obor nabízí hru na všechny nástroje symfonického orchestru, zpěv sólový i sborový (Severáček), hru na klavír, varhany, keyboard,

akordeon, kytaru, zobcovou flétnu, dudy. Studium je rozděleno na dva stupně: 1. stupeň – 7 let, 2. stupeň – 4 roky.

Výtvarný obor- Výtvarný obor nabízí výtvarné techniky: Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Objektová a akční tvorba. Kromě výtvarných technik tento obor nabízí výuku dějin výtvarného umění od pravěku po současnost- Výtvarná kultura. Studium je rozděleno na dva stupně: 1. stupeň- 7let, 2. stupeň- 3roky.

Taneční obor- současný tanec, lidový tanec a klasická taneční technika. Délka studia je 7 let.

Literárně dramatický obor- Základem výuky a prostředkem výchovy jsou tvořivé činnosti dramatické (pohybové, mluvní), přednesové, slovesné a hra s loutkou.

Neškolské organizace a sdružení

Sdružení všestranně zaměřená

- **Junák– svaz skautů a skautek ČR**

Skauting je celosvětově největší výchovné hnutí pro děti a mladé lidi. Junák je dobrovolné, nezávislé a nepolitické sdružení ve smyslu zákona 83/90 Sb. sdružující své členy a členky bez rozdílu národnosti, náboženského vyznání, politického přesvědčení, rasy nebo jiných rozdílů. Dnes má Junák 45 tisíc členů. Je největší výchovnou organizací v České republice. Zároveň je členem mezinárodních skautských organizací (Skauting český. <http://verejnost.skaut.cz/skauting/cesky/> 5.9.2008)

Posláním Junáka je působit na své členy a vést je k duchovní, mravní a tělesné zdatnosti tak, aby byli připraveni plnit své povinnosti vůči bližním, společnosti, vlasti. Skauting podporuje vlastenectví, zároveň však jakožto celosvětová organizace vede k bratrství mezi národy, globální odpovědnosti a k překonávání úzkého nacionalismu. Prostředkem je činnost zaměřená zejména na turistiku a pobyt

v přírodě, která junáky-skauty vede k praktickým dovednostem, družnosti a sebekázní (Pávková, 2002, s. 143). Skupiny oddílů tvoří větší funkční celky, takzvaná skautská střediska.

Přehled skautských středisek v Liberci:

Středisko "STOPA": Vodňanská 603, 460 14, Liberec 14, web: stopa21.skautlib.cz

Středisko Ještěd: Zemědělská 302/18a, Liberec 8 - Dolní Hanychov, areál Skautské základny Hanychov, web:jested.skautlib.cz

Středisko Mustang: Žitná 830, Liberec 6, 46006, web: mustang-lbc.wz.cz

Středisko Flotila: Mladé Generace 366, Liberec 8, 46008,
web: www.flotila-liberec.cz

Středisko Maják: Vlčí Vrch 3, Liberec 15 – Harcov,
web: majak-liberec.webzdarma.cz

Středisko OS Jaroslava Čapka: Domažlická 784/5, Liberec, 46010

Středisko Šureán- Lomená 399, Liberec 5, 46005

- **Pionýr**

Ve Statutu Pionýra je uvedeno, že Pionýr je demokratické, dobrovolné, samostatné a nezávislé sdružení dětí, mládeže a dospělých. Zabývá se osvětovou, výchovnou, vzdělávací, charitativní činností; obhajobou a uspokojováním zájmů a oprávněných potřeb dětí a členů sdružení. Podporuje tvorbu a naplňování zejména sociálních, kulturních a sportovních programů především s ohledem na ochranu práv dětí a rozvíjení jejich zájmové činnosti. Podporuje českou státnost. Vede své členy k aktivnímu občanství a kladným morálním hodnotám. Umožňuje svým členům i dalším účastníkům svých aktivit uspokojovat jejich zájmy a potřeby prostřednictvím všestranné činnosti v různorodých, převážně dětských kolektivech či pravidelné celoroční činnosti, prázdninových a dalších volnočasových aktivitách, včetně mezinárodních. (Statut Pionýra. Praha 24. 11. 2007, http://www.pionyr.cz/html/Statut_a_program_Pionyra.pdf)

Pionýrské skupiny v Liberci:

P.S. HADI: Zahradnická 19, Stráž nad Nisou, 463 03, tel. 604 436 624,
e-mail: velkyhad.vojta@seznam.cz, web: www.sweb.cz/tohadi,

P.S. Radováňka: Gagarinova 798, Liberec 7, 460 07 , tel. 482 772 127,
e-mail: jirina.karaskova@seznam.cz.

P.S. Proud: Na Svahu 66/10, Liberec 2, 460 01, mob.: 777 793 674,
e-mail: petr.hanka@pionyr.cz

Centrum pro volný čas dětí a mládeže: Hroznová 847, Liberec 14, 460 14,
e-mail: liberec8@centrum.cz.

P.S. Františkov: Švermova 38, Liberec 10, 460 10, e-mail: psfrantiskov@seznam.cz

Sdružení zájmová

Jazykové školy

- **Jazykové kurzy Stamina**

Adresa (provozovna): ul. 8.března 19/11, Liberec 5, 460 01

Kontakt: Kontaktní osoba Miroslav Schiffert, tel.: 486 131 692, mob.: 603 949 154,
e-mail: stamina@centrum.cz, web: www.stamina.cz

- **Jazyková škola STUDYLINE**

Adresa: Pražská 7/5, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel.: 485 113 347, mob. 603 452 898,
e-mail: jazykovaskola@studyline-lbc.cz, web: www.studyline-lbc.cz

- **Akademie Jana Amose Komenského Liberec**

Adresa: Revoluční 13, Liberec 4, 46001

Kontakt: tel.: 485 113 210, e-mail: info@akademieliberec.cz,
web: www.akademieliberec.cz

- **Liberecká jazyková škola**

Adresa: Moskevská 27/14, Liberec

Kontakt: tel. 485 110 140, mob.: 777 737 888, e-mail: info@liberecka.cz,
web: www.liberecka.cz

- **Skřivánek s.r.o.**

Adresa: Pražská 154/38, Liberec, 460 01

Kontakt: tel. 485 151 237, e-mail: liberec@skola.skrivanek.cz,
web: www.skrivanek.cz

- **Swallow School of English s.r.o.**

Adresa: Mrštíkova 399/2a, Liberec 3, 46007

Kontakt: tel: 482 710 188, mob.: 603 829 171, e-mail: info@swallow.cz,
web: www.swallow.cz

- **Alliance Française Liberec**

Adresa: nám. Dr. E. Beneše 557, Liberec 1, 460 01

Kontakt: ředitelka: sl. Hélène Hubert, tel.: 485 106 485,
e-mail: infoliberec@gmail.com, web: www.alliancefrancaise.cz

Poznávání a ochrana přírody, pohyb v přírodě

- **STEZKA-** oddíl mladých ochránců přírody

Kontakt: kontaktní osoba Tomáš Klimovič, e-mail: klit@nemlib.cz,
web: www.volny.cz/csopschkojh/stezka

- **Jizersko-ještědský horský spolek**

Adresa: Nerudovo nám. 108/1, 460 01 Liberec 1

Kontakt: kontaktní osoba Leoš Vašina, tel.: 724 754 730,
e-mail: horskyspolek@volny.cz, web: www.horskyspolek.cz

Sekce: ochrana přírody, propagace, pozemkový spolek

- **Kroužky při ZOO Liberec**

Adresa: Masarykova 1347, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 482 710 617, e-mail: info@zooliberec.cz,
web: www.zooliberec.cz/krouzky

Kroužky: sokolnický kroužek, zoologický kroužek

- **T.O. Myšáci**

Adresa: Dětská 746, Liberec 25 – Vesec, 463 12 (ICM Liberec)

Kontakt: e-mail: info@mysaci.cz, web: www.mysaci.cz

T.O. Myšáci jsou součástí asociace turistických oddílů mládeže (ATOM). Každý týden se členové schází v klubovně, která je v Informačním centru mládeže, na schůzkách společně plánují akce na celý měsíc, hrají hry, soutěží, jednou za měsíc jezdí na tři dny na výlet, jezdí na tábor, hrají celoroční hru, která vrcholí na táboře posledními soutěžemi a hledáním pokladu (Kdo jsme, <http://www.mysaci.cz/>, 5.10.2008).

- **T.O. MEXICO**

Kontakt: e-mail: mexico.liberec@seznam.cz, web: www.mujweb.cz/www/mexico

Oddíl byl do 31.12.2006 součástí Pionýrské skupiny (PS) Mexiko Liberec. Nyní funguje jako nikým neorganizovaná skupinka lidí, kteří stále organizují různé výlety - do přírody, do muzeí, na lyže, na kola, apod.

Umělecké činnosti- hudba

- **Lidové sady-** hudební kroužky

Adresa: Lidové sady 425/1, Liberec 1 - Staré město, 460 01

Kontakt: Kontaktní osoba Pavel Havlík, mob.: 608 014 003, tel.: 485 103 039,
web: www.lidovesadyliberec.cz/hudba/index.php

Nástrojové obory: zobcová flétna, klavír, keyboard, kytara, kontrabas, ukulele

- **Výuka populárního zpěvu**

Adresa: Palachova ulice 504/7, Liberec, 46001

Kontakt: Lydie Dostálová- učitelka zpěvu, mob. 724 934 181, web: lydie.wz.cz

Služby: individuální výuka zpěvu, hlasová gymnastika

- **Hudební škola Yamaha**

Adresa: ZŠ Broumovská, Liberec

Kontakt: Kontaktní osoba Pavla Šimková, mob.: 602 404 649,

e-mail: simek.hn@volny.cz, web: www.yamahaskola.cz

Výuka: hra na zobcovou flétnu, hra na akustickou kytaru, Fun Key (Keyboard)

Umělecké činnosti- Tanec

- **Taneční klub Koškovi Liberec**

Adresa: Horská 200, Liberec 14, 460 14

Kontakt: Kontaktní osoba Jana Košková, tel.: 484 845 610,

e-mail: tkkoskovi@atlas.cz, web: www.tkkoskovi.net

Taneční styly: Standardní tance, Latinsko-americké tance

- **Dance4you Liberec, o.s.**

Kontakt: Kontaktní osoba David Erlebach, mob.: 606 647 966,

e-mail: info@dance4you.cz, web: www.dance4you.cz

Taneční styly: hip hop dance, Break dance, Electric boogie

- **Takt Liberec**

Adresa: Aloisina Výšina 629, Liberec 15, 460 15

Kontakt: kontaktní osoba Kateřina Bartoňová, mob.: 777 256 959,

e-mail: katerina.bartonova@seznam.cz, web: www.takt-lbc.com

Taneční styly: Disco Dance, hip hop, R&B, Jazz Dance, Break Dance, Electric Boogie, Funky

- **A-STYL**

Kontakt: kontaktní osoba Jakubcová Lucie, tel.: 723 765 316,

e-mail: jakubcova@astyl.cz, web: www.astyl.cz

Taneční styly: hip hop, funky, house, R'n'B,

- **Mariam-** studio orientálního tance Liberec

Adresa: Tatranská 860, Liberec 1

Kontakt: kontaktní osoba Marie Rambousková, tel.: 603 193 814,

e-mail: info@brisnitanceliberec.cz, web: www.brisnitanceliberec.cz

- **Studio Farah**

Adresa: Sokolská 169/3, Liberec 1

Kontakt: kontaktní osoba Alena Rosenbergová, tel. 775 086 434,
e-mail: studio@farah.cz, web: www.farah.cz

Taneční styl: orientální tanec

- **Taneční studio MONA**

Adresa: Tatranská 860/7, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Martina Homolková, mob.: 603 772 417,
e-mail: info@brisnitancemona.cz, web: www.brisnitancemona.cz

Taneční styl: orientální břišní tanec

- **A Sé- taneční skupina irských tanců**

Kontakt: kontaktní osoba Ondřej Makarovič, mob.: 773 099 678,
e-mail: O.Makarovic@seznam.cz, web: www.ase-lbc.estranky.cz

- **Folklórní soubor Jizera Liberec**

Adresa: Zborovská 788/4, Liberec 1, 460 01

Kontakt: kontaktní osoba Josef Knajbl, e-mail: jizera@centrum.cz,
web: www.jizera.wz.cz

Umělecké činnosti- Modelářství

- **LMK Liberec- Liberecký klub leteckých modelářů**

Kontakt: kontaktní osoba Jiří Šimek, e-mail: simek.hn@volny.cz,
web: www.liberectimodelari.cz

Sportovní činnost- cvičení a bojová umění

- **Abadá capoeira**

Kontakt: kontaktní osoba Tomáš Zummer, e-mail: abadalbc@seznam.cz,
mob.: 603 204 093, web: www.liberec.abada.cz

- **Nisa capoeira**

Adresa: Nádraží ČD, hala 1. nástupiště

Kontakt: mob.: 602 137 770, e-mail: nisacapoeira@centrum.cz,
web: nisacapoeira.webzdarma.cz

- **Centrum prevence zdraví (Taijiquan a Shiatsu)**

Adresa: Moskevská 27/14, Liberec 1

Kontakt: Taji tel.: 774 997 335, Shiatsu tel.: 775 997 335,
e-mail: taiji-shiatsu@centrum.cz, web: www.taiji-shiatsu.com

Druhy bojového umění: Taji, Shiatsu

- **Zanchin Budokan**

Adresa: Tatranská 860/7, Liberec3, 460 01

Kontakt: mob.: 776 022 570, e-mail: tystar@seznam.cz,
web: www.budokan-centrum.com

Druhy bojového umění: Aiki Budo, Ju Jutsu, Kobudo, Ken Jutsu, Iai do

- **SK karate - Shotokan Liberec**

Adresa: Frýdlantská 185/6, Liberec 1, 460 01

Kontakt: kontaktní osoba Petra Piskačová, mob.: 603 371 923

Druh sportu: karate

- **MUSADO Liberec**

Adresa: Šamánkova 8, Liberec, 460 01

Kontakt: mob.: 604 411 929, e-mail: musadocz@seznam.cz,
web: www.musadocz.cz

Musado je moderní způsob sebeobránného boje.

- **BabyBoom Café**

Adresa: Tatranská 860/7, Liberec, 46001

Kontakt: tel.: 484 800 848, e-mail: rezervace@babyboomcafe.cz

Druhy cvičení: power jóga, Tae Bo, bodyform, spinning, pilates

- **TJ Judo club Sakura Liberec**

Adresa: Broumovská - 29.ZŠ, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Petr Žížka, mob. 604264083, e-mail: hajek@seznam.cz,
web: sakura.dragon.cz

Druhy sportů: judo (dorostenci, dorostenky)

- **Judo club Liberec**

Adresa: Pšeničná 759, Liberec, 46014

Kontakt: kontaktní osoba Jaromír Šťastný, mob. 731547922,
e-mail: jarda@judoclublberec.cz, web: www.judoclublberec.cz

Druhy sportů: judo (dorostenci, dorostenky)

- **Bicom Fight Centrum**

Adresa: Na Františku 106/4, Liberec

Kontakt: kontaktní osoba Martin Berka, mob.:774 620 208

Druhy bojových sportů: box, kick box, K-1, thai box

- **Klub tradičních čínských cvičení**

Adresa: Zborovská 11, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 485 109 529, web: ktccl.itcom.cz

- **Zuzi Studio**

Adresa: Tř. M. Horákové 382, Liberec 4, 460 01

Kontakt: tel.: 482 710 043, mob.: 606 232 242, e-mail: zuzistudio@seznam.cz,
web:www.zuzistudio.cz

Druhy cvičení: pilates, bodyform, fitball, kick box, power jóga, power Slide

Relaxace: masáže, sauna, poradenství, aromaterapie

- **SpinFit Liberec**

Adresa: Jablonecká 21, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel. 485 113 136, mob: 776 723 585, e-mail: info@spinfitecz.cz,
web: www.spinfitecz.cz

Druhy cvičení: spinning, kick box aerobic, step aerobic, fit aerobic, pilates, power jóga

- **Sport aerobic Liberec**

Adresa: Nezvalova 872/22, Liberec 15, 460 15

Kontakt: tel.: 485 164 374, web: www.sportaerobicliberec.cz

Druhy cvičení: aerobic, kondiční cvičení

Sportovní činnosti- Míčové hry

- **Tělovýchovná jednota Lokomotiva Liberec**

Adresa: Jablonecká 2, Liberec, 460 01

Kontakt: kontaktní osoba Karel Boháč, tel. 485110046,
e-mail: bohac@tj-loko-liberec.cz, web: www.tj-loko-liberec.cz

TJ Lokomotiva Liberec vlastní sportovní areál, který se nachází přímo v centru města, v němž jsou tři tělocvičny, tři hřiště, klubovny, ubytovna, spinfitecz a restaurace. U liberecké přehrady pak loděnici a v Jizerských horách dvě chaty (<http://www.tj-lokoliberec.cz/index.php>. 5.9.2008)

V TJ Lokomotiva je celkem 14 oddílů, pro všechny věkové kategorie: Basketbal, házená, volejbal, horolezectví, kanoistika, kolová, kuželky, orientační běh, šachy, šerm, sport pro všechny, trampolíny, turisté, zápas (Naše oddíly. <http://www.tj-loko-liberec.cz/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=> 1.9.2008)

- **BK Kondoři Liberec s.r.o.**

Adresa: Jeronýmova 574/43, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: e-mail: info@kondori-liberec.cz, web: www.kondori.cz, hlavní trenér mládeže- Dušan Bohunický: mob.: 603 231 219,
e-mail: dusan.bohunicky@kondori.cz

Druhy sportů: basketbal (dorostenci)

- **Vysokoškolský sportovní klub Slavia TU Liberec o.s.**

Adresa: Hálkova 6, Liberec I-Staré Město, 46117

Kontakt: kontaktní osoba Jiří Klíma, tel. 486 121 138, mob. 603 232 217,
e-mail: jiri.klima@bct.cz

Druhy sportů: basketbal (dorostenci, dorostenky), floorball (dorostenky), karate (dorostenci, dorostenky), orientační běh (dorostenci, dorostenky), volejbal (dorostenky)

- **Liberec Handball**

Adresa: Dobiášova 851/5, Liberec-Rochlice, 460 06

Kontakt: e-mail: LH@liberechandball.cz, web: www.liberechandball.cz

Druhy sportů: házená (dorostenci)

- **Patriots Liberec**

Adresa: Gorkého 658/15, Liberec I-Staré Město, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Aleš Kain, tel. 482 712 548, e-mail: j.senk@iias.cz,
web: www.patriots.cz

Druhy sportů: baseball (kadeti)

- **Floorball club Liberec**

Adresa: ZŠ Dobiášova, Liberec, 46001

Kontakt: mob. 608 022 239, e-mail: tomas.erben@seznam.cz,
web: www.fbcliberec.cz

Druhy sportů: florbal (dorostenci, dorostenky)

- **Klub mládeže stolního tenisu Liberec**

Adresa: Sosnová 473, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Ivo Petříček, e-mail: ivo.petricek@pslib.cz,
web: www.skstliberec.cz

Druhy sportů: stolní tenis (dorostenci, dorostenky)

- **Liberecký tenisový klub (LTK Liberec)**

Adresa: Fibichova 929, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Zbyšek Panchártek, tel.: 482 429 411,
e-mail: zbpan@sklopan.cz, web: www.ltkliberec.cz

Druhy sportů: tenis (dorostenci, dorostenky)

- **Sportovní klub stolního tenisu Liberec**

Adresa: Ruprechtická 174, Liberec, 46014

Kontakt: e-mail: andreahradecka@c-box.cz

Druhy sportů: stolní tenis (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Kryštofovo Údolí**

Adresa: Kryštofovo Údolí 136, okr. Liberec, 463 02

Kontakt: kontaktní osoba Daniela Namátková, mob.603 991 525,
e-mail: hajatkova.daniela@issboj.cz

Druhy sportů: tenis (dorostenci, dorostenky)

- **Tělovýchovná jednota START**

Adresa: Rychtářská 615, Liberec, 46014

Kontakt: kontaktní osoba Máchal Jaroslav, mobil: 606 610 682,
web: www.tenis-start.cz

Druhy sportů: tenis (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Slovan Vesec**

Adresa: Česká ul. 374, Liberec 25, 46312

Kontakt: kontaktní osoba Radek Holata, mob. 721 542 010,
e-mail: info@slovanvesec.wz.cz, web: www.slovanvesec.wz.cz

Druh sportu: badminton

- **VSK Slavia TU Liberec**

Adresa: Hálkova 6, 461 17 Liberec

Kontakt: Předseda- Jiří Klíma, tel.: 485 013 301

Sportovní oddíly:

Badminton- Zdeněk Kračmar, mob.: 721 870 631, e-mail: zdenek.kracmar@tul.cz,
web: slavialiberec-badminton.keli.cz

Basketbal- Jan Urbášek, mob: 605 081 393, e-mail: jan.urbasek@tul.cz,
web: www.vskslavialib.cz/basket/

Florbal: Adam Michal, e-mail: slavia-florbal@volny.cz

Horolezectví: Janko Vladimír, tel.: 483 713 781, e-mail: v.janko@iol.cz

Karate: Koloc Bohumil, mob.: 724 209 905

Lyžování: Radim Antoš, e-mail: radim.antos@tul.cz

Orientační běh: Libor Bednařík, mob.: 602 131 266, e-mail: LiBe@post.cz

Volejbal: Martinec Jindřich, e-mail: jindrich.martinec@vslib.cz

- **FC Slovan Liberec a.s.**

Adresa: Na Hradbách 1300, Liberec I-Staré Město, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Libor Kleinů, e-mail: libor.kleibl@preciosa.cz,
web: www.fcslovanliberec.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Gasservis Liberec**

Adresa: Kašparova 1001/9, Liberec, 46006

Kontakt: kontaktní osoba František Chlum, mob. 601 285 170,
e-mail: tjgasservis@seznam.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

- **SK Futsal Liberec**

Adresa: Halasova 899/10, Liberec VI-Rochlice, 46006

Kontakt: kontaktní osoba Mikuláš Lipnický, tel. 485 134 037, mob.606 630 448,
e-mail: lipnicky@seznam.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

- **SK Rapid Pavlovice**

Adresa: Letná 247, Liberec, 460 13

Kontakt: kontaktní osoba Dušan Pugner, mob.: 731 732 683,
e-mail: skrapid@volny.cz, web: www.volny.cz/skrapid

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

- **Sportovní klub Alfa (SK Alfa)**

Adresa: Michelský vrch 446/46, Liberec, 46014

Kontakt: kontaktní osoba Jiří Ouředník, tel. 485 134 037,
e-mail: ourednik_jiri@seznam.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

- **TJ Sokol Ruprechtice**

Adresa: Staškova 13, Liberec, 46014

Kontakt: Máchal Jaroslav- hlavní trenér, mob.: 606 610 682,
e-mail: ja.machal@tiscali.cz, web: ruprechtice.com

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

- **Vojenská tělovýchovná jednota Ještěd Liberec**

Adresa: Štefánikovo nám. (VÚ 6793), Liberec, 46124

Kontakt: kontaktní osoba Radek Černý, tel. 485 110 019,
e-mail: kderynrec@seznam.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

- **TJ Sokol TESLA**

Adresa: Kateřinská, Stráž nad Nisou, 46303

Kontakt: kontaktní osoba Jan Piňko, tel. 485 343 111, mob. 602 189 622,
e-mail: jan.pinko@volny.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

- **TJ Jiskra Vratislavice Nad Nisou**

Adresa: U Tělocvičny 228, Liberec, 46311

Kontakt: kontaktní osoba Vladimír Braun, tel. 486 123 456, mob. 731 547 932,
e-mail: braun@palacsyner.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci, dorostenky), kulturistika (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Sokol Doubí o.s.**

Adresa: Mařanova 811, Liberec, 46312

Kontakt: kontaktní osoba Jaroslav Toman, mob. 606 747 172,
e-mail: svinka@severochema.cz, web: www.sokoldoubi.net

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

Sportovní činnosti- Atletika

- **Atletický běžecký klub ABK Liberec**

Adresa: Masarykova 21, Liberec, 46001

Kontakt: tel. 485109260, mob.603877216, e-mail: graf@graf.cz

Druhy sportů: lehká atletika (dorostenci, dorostenky)

- **Atletický klub AC Slovan Liberec, o. s.**

Adresa: Jeronýmova 570/22, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Ivana Troníková, e-mail: atletika.lib@volny.cz,
web: www.atletikaliberec.cz

Druhy sportů: lehká atletika (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Slavia Liberec**

Adresa: Zhořelecká 38, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 482 710 900

Sportovní oddíly:

Lehká atletika (dorostenci, dorostenky)- Polák Zdeněk, mob: 608 352 340

Plavání (dorostenci, dorostenky) Jaroslava Nýčková – hlavní trenérka,
mob.: 606 130 663, e-mail: ja.nycka@volny.cz

Šachy (dorostenci)

Sport pro handicapované (dorostenci, dorostenky)

Volejbal (dorostenci, dorostenky).

Sportovní činnosti- Gymnastika

- **Sportovní klub moderní gymnastiky Liberec**

Adresa: Lounská 499/9, Liberec, 46007

Kontakt: tel.: 606 461 378, e-mail: jirinka499@volny.cz, web: skmgliberec.blog.cz

Druhy sportů: gymnastika (dorostenky)

- **Oddíl sportovní gymnastiky v Liberci**

Adresa: Jeronýmova 570/22, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Dalibor Pietschmann, mob.: 602 411 221,

e-mail: gymnastika.liberec@seznam.cz, web: gymnastikaliberec.webnode.cz

Druhy sportů: gymnastika (dorostenci, dorostenky)

- **Sportovní Gymnastika Liberec**

Adresa: U Slunečních lázní 1073, Liberec, 46014

Kontakt: kontaktní osoba Pavlína Vrchovecká, mob. 604201436,

e-mail: pavlina.vrchovecka@tul.cz

Druhy sportů: gymnastika (dorostenky)

Sportovní činnosti- Zimní sporty

- **SK Ještědská Liberec**

Adresa: Ještědská 354, Liberec, 46008

Kontakt: kontaktní osoba Jindřich Pešek, mob. 602 292 334,

e-mail: info@skjested.cz

Druhy sportů: alpské lyžování (dorostenci, dorostenky), běh na lyžích (dorostenci, dorostenky), horolezectví (dorostenci)

Kontakt: kontaktní osoba Josef Smolka, e-mail: zs07@volnycz

Druhy sportů: volejbal (dorostenky)

- **Sportovní klub S.C. Hanychov**

Adresa: Družstevní 12, Liberec, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Jindřich Janda, tel. 484 875 566

Druhy sportů: Saně (dorostenci, dorostenky)

- **Sportovní klub SC GEOS Liberec**

Adresa: Šimáčkova 449, Liberec, 46001

Kontakt: e-mail: info@geosagt.cz

Druhy sportů: Běh na lyžích (dorostenci, dorostenky), vodní sport (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Dukla Liberec**

Adresa: Jeronýmova 522 Liberec, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Pavel Benc, mob. 724 167 642, web: www.duli.hex.cz

Druhy sportů: Alpské lyžování (dorostenci, dorostenky), běh na lyžích (dorostenci, dorostenky), bojový sport (dorostenci, dorostenky)

- **Bruslařský klub Variace Liberec**

Adresa: Jeronýmova 494/20, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Vladislav Černohous, tel.: 482 464 309, mob.: 602411141, e-mail: houscern@volny.cz, web: www.variace.net

Druhy sportů: Krasobruslení (dorostenci, dorostenky)

- **Klub sportovního bruslení Liberec**

Adresa: Františkovská 132, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Rudolf Folke, tel. 485 105 313

Druhy sportů: Rychlobruslení (dorostenci, dorostenky)

- **Bílí Tygři Liberec, s.r.o.**

Adresa: Jeronýmova 494/20, Liberec, 460 07

Kontakt: e-mail: klub@hcbilitygri.cz, web: www.hcbilitygri.cz, sportovní sekretář Karel Hornický, tel.: 488 048 341, e-mail: hornicky@hcbilitygri.cz

Druhy sportů: Lední hokej (dorostenci)

Sportovní činnosti- ostatní sporty

- **Sportovní plavecký klub Liberec**

Adresa: Tržní nám. 1338, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Zdeňka Šafránková, mob.: 728 681 458,
e-mail: spoji@seznam.cz

Druhy sportů: Plavání (dorostenci, dorostenky)

- **Aqua Plastkov Liberec (potápěčský klub)**

Adresa: Chelčického 16, Liberec, 460 05

Kontakt: kontaktní osoba Emil Špidlen, tel: 485 104 596, mob.: 723 292 295,
e-mail: aquaplastkov@volny.cz

- **Jezdecký klub Sever Liberec**

Adresa: Puškinova 19, Liberec XXIV-Pilínkov, 46008

Kontakt: kontaktní osoba Milan Koráb, tel. 485 103 176, mob. 737 879 311

Druhy sportů: Jezdectví (dorostenci, dorostenky)

- **Jezdecký klub Liberec**

Adresa: V Zátocině 28, Liberec, 46011

Kontakt: kontaktní osoba Jana Bendíková, e-mail: jkendikova@kendik.cz,
web: www.jkliberec.estranky.cz

Druhy sportů: Jezdectví (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Dynamo Liberec o.s.**

Kontakt: Kuželkářský klub: kontaktní osoba Miroslav Jireš,
e-mail: dynamo.liberec@seznam.cz, web: www.dynamoliberec.wz.cz

Lukostřelecký klub: kontaktní osoba Emil Weiss, mob. 604 650 101,

e-mail: emil.w@seznam.cz, web: www.lukostrelbaliberec.cz

Druhy sportů: Kuželky (dorostenci, dorostenky), lukostřelba (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Slovan Liberec**

Adresa: Široká 2, Liberec, 46105

Kontakt: kontaktní osoba Miloslav Ulihrach, tel. 485 105 473

Druhy sportů: Box (dorostenci), tenis (dorostenci, dorostenky)

- **Klub cyklistů Pivovar Vratislavice**

Adresa: Vnější 1392, Liberec 15- Vratislavice nad Nisou, 46311

Kontakt: kontaktní osoba Vladimír Regner, tel.: 483 314 567, mob.: 721 771 700,
e-mail: vlaregner@volny.cz

Druhy sportů: Cyklistika (dorostenci)

- **SZTM ROB Liberec (radiový orientační běh)**

Adresa: Česká 500, Liberec, 46312

Kontakt: kontaktní osoba Jaromír Baxa, tel. 485133170, e-mail: bx.plus@volny.cz

Druhy sportů: Orientační běh (dorostenci, dorostenky)

- **TJ Desko Liberec**

Adresa: Ježkova 909, Liberec, 46006

Kontakt: kontaktní osoba Ivan Kopal, tel. 485131384,
e-mail: ivan.kopal@seznam.cz, web: www.deskoliberec.cz

Druhy sportů: Šachy (dorostenci, dorostenky), volejbal (dorostenci)

- **Golf club Liberec**

Adresa hřiště: Heřmánkova 420, Liberec – Machnín, 460 14

Kontakt: tel. Recepce klubu: 482 772 711, vedení: 602 282 208,
e-mail: club@gc-liberec.cz, TCM (tréninkové centrum mládeže)- Hlavní trenér Leoš Patka - tel. 603 781 772

- **Eagle Golf Club**

Adresa: Moskevská 637/6, Liberec 1 ,460 01

Kontakt: mob: 606 284 525, e-mail: info@eaglegolf.cz, web: www.eaglegolf.cz

- **Ypsilon Golf Resort Liberec**

Adresa: Ke klubu 17, Fojtka, 463 22

Kontakt: tel.: 485 146 616, email: info@ygolf.cz, web: www.ygolf.cz

Sdružení nábožensky orientovaná

- **YMCA Liberec**

Adresa: Studentská 1292/4, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 608 100 075, e-mail: liberec@ymca.cz, web: www.liberec.ymca.cz

Kroužky: Kroužek elektroniky I začátečníci, Kroužek elektroniky II pokročilí, Kroužek raketových modelářů, Kroužek plastických modelářů

YMCA Liberec pořádá společenské akce výlety na lyžích, kolech, turnaj ve stolním tenise promítání filmů, exkurze v elektropodniku, tábory, táboráky (<http://www.liberec.ymca.cz/pics/akce/akceindex.htm>, 5.9.2008)

2.4.2 Neorganizovaný volný čas

Kulturní zařízení

- **Divadlo F.X. Šaldy**

Adresa: nám. Dr. E. Beneše 22, Liberec, 460 01

Kontakt: e-mail: saldovo-divadlo@saldovo-divadlo.cz, web: www.saldovo-divadlo.cz

- **Malé divadlo**

Adresa: Zhořelecká ul. 5, 460 37 Liberec 1

Kontakt: správa divadla - tel.: 485 104 188

- **Naivní divadlo**

Adresa: Moskevská 18, Liberec 1, 460 31

Kontakt: tel.: 485 253 677, e-mail: naive.theatre@oasanet.cz,
web: www.naivnidivadlo.cz

- **Dům kultury Liberec**

Adresa: Soukenné nám. 613, Liberec 4, 460 01

Kontakt: tel.: 48 53 43 111, e-mail: dk.lbc@pvtnet.cz, web: www.dkliberec.cz

Možnosti kulturního vyžití: kurzy, plesy, koncerty, výstavy

- **Lidové sady Liberec**

Adresa: Lidové sady 425/1, Liberec 1 - Staré město, 460 01

Kontakt: Sál Lidové sady- tel.: 485 103 015, e-mail: spol@lidovesadyliberec.cz,
web: www.lidovesadyliberec.cz

Experimentální studio- tel: 485 103 039

Možnosti kulturního vyžití: plesy, taneční zábavy, koncerty, divadelní představení,
video projekce, výstavy

- **Kino Lípa**

Adresa: Tř. 1. Máje 11, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485104781, e-mail: muzak@fk.lbc.cz, web: vstupenka.liberec.cz

- **Kino Varšava**

Adresa: Frýdlantská 16, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485113031, e-mail: varsava@fk.lbc.cz, web: vstupenka.liberec.cz

- **Krajská vědecká knihovna**

Adresa: Rumjancevova 1362, Liberec 1, 460 53

Kontakt: tel: 482412111, e-mail: library@kvkli.cz, web: www.kvkli.cz

- **Zoologická zahrada Liberec**

Adresa: Masarykova 1347, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 482 710 617, e-mail: info@zooliberec.cz, web: www.zooliberec.cz

- **Botanická zahrada**

Adresa: Purkyňova 3, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485 252 811, e-mail: botangarden@volny.cz,
web: www.botanickazahradaliberec.cz

- **Severočeské muzeum**

Adresa: Masarykova 11, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485 246 111, e-mail: muzeumlb@muzeumlb.cz,
web: www.muzeumlb.cz

- **Oblastní galerie**

Adresa: U tiskárny, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485 106 325, e-mail: oblgal@ogl.cz, web: www.ogl.cz

- **Galerie u rytíře**

Adresa: Náměstí Dr. E. Beneše 22, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 485 243 900, e-mail: urytire@lidovesadyliberec.cz

Areály a jiné prostory pro sportovní vyžití

- **Bazén Liberec**

Adresa: Tržní nám. 1338, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 485 103 010, tel. - wellness: 485 103 013, e-mail: jss@bazen-info.cz,
web: bazen-info.cz

Možnosti sportovního vyžití: plavecký bazén, spinning, aerobic, bodyform, Step aerobic, zdravotní cvičení, power jóga, pilates, fitcentrum

Relaxace: sauna, vířivka

- **Tipsport aréna**

Adresa: Jeronýmova 570/22, Liberec 7, 460 07

Kontakt: tel.: 488 048 121, e-mail: info@tipsportarena.cz,

web: www.tipsportarena.cz

Možnosti sportovního vyžití: bowling, tenis, badminton, ricochet, stolní tenis, střelnice, veřejné bruslení

Kulturní akce: koncerty, show, sportovní utkání

Relaxace: Kryocentrum

- **LTK Liberec**

Adresa: Fibichova 929, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 482 710 357, mob.: 739 547 007, e-mail: info@ltkliberec.cz,

web: www.ltkliberec.cz

Možnosti sportovního vyžití: Tenis, Badminton, nohejbal

Relaxace: Vířivka, Sauna

- **Sportovní areál Vesec**

Adresa: U Libeny 607, Liberec 25 - Vesec

Kontakt: tel.: 485 133 175, web: www.svim.cz/tenis.html

Možnosti sportovního vyžití: Tenis, volejbal, nohejbal

- **Tenis Rochlice**

Adresa: Na Žižkově 1080, Liberec 6 - Rochlice, 460 06

Kontakt: tel.: 485 135 525, mob.: 607 190 236, web: www.tenis-rochlice-liberec.cz

Možnosti sportovního vyžití: Tenis, beach volejbal

- **Squash arena Liberec**

Adresa: Olbrachtova 820, Liberec 15, 460 15

Kontakt: tel.: 482 750 506, e-mail: info@squasharena.li, web: squasharena.li

Možnosti sportovního vyžití: Squash, Chwinn cycling, lezecká stěna

Relaxace: Sauna

- **Squash centrum Vratislavice s.r.o.**

Adresa: Zámecký vrch 1170, Liberec 30

Kontakt: tel: 485 160 368, e-mail: sqc@sqc.cz, web: www.sqc.cz

Možnosti sportovního vyžití: Squash

- **Fit-centrum "U Pešků"**

Adresa: Broumovská 11/30, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel.: 485 101 810, web: www.fit-centrum.cz

- **Fit studio Hadrák**

Adresa: Soukenné náměstí 115, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel.: 485 340 622, web: www.fithadrak.cz

- **Fitness**

Adresa: nám. Českých bratří 36, Liberec, 460 01

Kontakt: mob.: 777 123 167

- **Medea Therapy- Fitness centrum**

Adresa: Na Pískovně 565, Liberec 14, 46014

Kontakt: mob.: 724 095 277

- **Spinning Cat Fitness Club Liberec**

Adresa: sportovní hala ZŠ Dobiášova, Dobiášova 851/5, Liberec 6, 460 06

Kontakt: tel.: 774 083 129, e-mail: hejbnise@centrum.cz, web: www.hejbnise.cz

Možnosti sportovního vyžití: spinning, posilovna, bazén

Relaxace: sauna, vířivka, páru, masérské služby

- **Cardiofitness Palác Syner**

Adresa: Rumunská 655/9, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 48 612 34 11, web: www.fitnesscentra.cz/CardioLiberec

Možnosti sportovního vyžití: posilovna, ricochet, osobní trenérství, bowling, bojové, sporty, aerobik, jóga, spinning

Relaxace: solárium, masáže

- **HP Bowling s.r.o.**

Adresa: Masarykova 1320, Liberec 1, 460 01

Kontakt: mob.: 731 284 574, e-mail: info@hpbowling.cz, web: www.hpbowling.cz

Možnosti sportovního vyžití: bowling, šipky, stolní fotbal, kulečník

- **Kama WS, s.r.o. – bowlingové centrum**

Adresa: Švermova 387/68b, Liberec X-Františkov , 460 10

Kontakt: Tel.: 482 770 033, mob.: 777 685 878

- **Skate park Liberec**

Skate park Liberec se nachází v Barvířské ulici, na parcele sousedící s hřištěm základní školy.

Skate park je plně vybavený areál pro využití sportovních aktivit mládeže. Především je využíván příznivci skateboardingu, in-line bruslí a snakeboardu. Ve skate parku se nachází 16 překážek, např. minirampa, funbox, bang a jiné překážky. (Sport- Skate park Liberec. <http://www.liberec.cz/scripts/detail.php?id=338> , 3.9.2008).

- **Sportovní areál Ještěd, a. s.**

Adresa: Jablonecká 41, 460 01 Liberec 5

Kontakt: tel.: 482 777 362, web: www.jested.liberec.cz

Areály: SKIAREÁL Ještěd, běžecký areál Vesec

Zábavní střediska

- **Centrum Babylon Liberec**

Adresa: Nitranská 1, Liberec, 460 12

Kontakt: web: www.centrumbabylon.cz

Možnosti vyžití: Aquapark, Lunapark, IQ park, Labyrint, Wellness centrum, Bowling, Laser Game

Informační centra pro mládež

- **V-klub**

Adresa: Ul. 5. května 36, Liberec 1, 460 01

Kontakt: mob.: 602 477 287, e-mail: vkclub@ddmliberec.cz,

web: vkclub.ddmliberec.cz

V-klub je otevřený klub pro mládež od 12-ti let. Kromě informačních služeb klub poskytuje i možnosti pro trávení volného času.

Možnosti aktivit: biliár, stolní fotbálek, šipky, deskové hry, četba časopisů, internet. Dále je zde možnost uspořádat si vlastní uměleckou akci pro veřejnost. K dispozici je podium, hudební aparatura, dataprojektor a plátno.

- **Informační centrum pro mládež**

Adresa: Dětská 746, Liberec XXV – Vesec, 463 12

Kontakt: tel.: 485 131 270

Kromě informačních služeb mohou mladí lidé využít těchto aktivit: Deskové hry, internet, posezení na zahradě „smyslů“.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Cíl praktické části

Cílem praktické části je pomocí dotazníku zjistit způsoby trávení volného času studentů libereckých gymnázií, jaké volnočasové aktivity studenti upřednostňují a zdali využívají možností, které jim Liberec poskytuje.

3.2 Stanovení předpokladů

- Lze předpokládat, že minimálně 1/3 respondentů nevyužívá možností pro trávení volného času, které jim Liberec poskytuje.
- Lze předpokládat, že alespoň polovina studentů, kteří dané možnosti nevyužívají, mají představu o tom, jaké zájmové činnosti by se rádi věnovali.
- Lze předpokládat, že zvýšení informovanosti o daných možnostech může některým studentům pomoci při hledání zájmové činnosti či jiné volnočasové aktivity.
- Lze předpokládat, že téměř polovina respondentů je nejčastější činností ve volném čase zábava na počítači či sledování televize.

3.3 Použitá metoda

3.3.1 Dotazník

Dotazník patří mezi kvantitativní výzkumné metody. Již z názvu lze odvodit, že se tato metoda spojuje s „dotazováním“, s otázkami. Dotazníková metoda je způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Jedná se o nefrekventovanější metodu pro zjišťování údajů. Zdánlivě se konstrukce dotazníku

jeví jako jednoduchá a právě z toho důvodu někdy dochází k podcenění přípravy dotazníku a k nevhodnému sestavení, zadání a někdy i vyhodnocení.

Dotazník je určen především pro hromadné získávání údajů. Myslí se tím získávání údajů o velkém počtu odpovídajících. Proto se dotazník považuje za velmi ekonomický výzkumný nástroj (Gavora, 1996, s. 53).

Gavora (1996, s. 53) uvádí čtyři základní pojmy v dotazníkové metodě:

- **Respondent**- osoba, která dotazník vyplňuje
- **Otázky**- jednotlivé prvky dotazníku
- **Položky**- používá se pokud výrok nemá tázací charakter, ale oznamovací formu
- **Administrace**- zadávání dotazníku

Při sestavování dotazníku je vhodné mít promyšlenou strukturu. Je nezbytné mít neustále na paměti hlavní cíl výzkumu. Dotazník se většinou skládá ze tří částí.

Vstupní část zahrnuje hlavičku (základní informace o instituci či autorech, kteří dotazník zadávají), dále vysvětluje cíle dotazníku. Nezbytnou součástí vstupní části jsou pokyny, jak dotazník vyplňovat.

Druhá část obsahuje vlastní otázky. Otázky by měly být sestaveny strategicky. Na začátku by měly být otázky méně náročné, uprostřed složitější a na konci této části by měly být umístěny otázky důvěrnější a otázky faktografické.

Konečná část dotazníku bývá věnována poděkování respondentovi za spolupráci (Gavora, 1996 s. 54).

3.3.2 Dotazník k praktické části

Pro zjištění způsobů využívání volného času studentů byl použit dotazník s 27 otázkami. Za každou otázkou bylo umístěno políčko, kam respondenti vyplňovali čísla odpovědí, které podle svého uvážení vybrali. Dotazník byl rozdělen na dvě části- organizovaný a neorganizovaný volný čas.

Dotazník obsahoval tyto typy otázek:

- uzavřené (dichotomické)- respondent má za úkol označit jednu z ze dvou možností: ANO či NE

- uzavřené (vícenásobného výběru)- u otázky je uveden určitý počet variant, ze kterých respondent vybírá odpověď, která je pro něj nejvýstižnější.
- otevřené- respondent může při otevřených otázkách volně formulovat svou odpověď podle svého rozhodnutí.
- polouzavřené- otázky tohoto typu nejprve nabízejí několik variant odpovědí a kromě těchto daných odpovědí ještě poskytují možnost otevřené odpovědi- „ Jiné (napiš)“
- filtrační- otázky rozděluje dotazník na dvě skupiny. V případě odpovědi ANO byly respondentovi kladeny otázky dále v pořadí, v případě NE vynechal respondent příslušný odstavec a vyplnil až odstavec další.
- Škálované- škála poskytuje odstupňované hodnocení jevu. Respondent vybírá z možností, které vypovídají například o tom, jak často respondent dělá určitou činnost.
- Faktografické- otázky zkoumající např. věk, pohlaví, bydliště apod.

3.3 Popis zkoumaného vzorku a průběh průzkumu

Celkem bylo vyhodnoceno 109 dotazníků. Respondenty byli studenti libereckých gymnázií ve věku 15-18 let, chlapci i dívky. Dotazníky byly rozdány na dvou gymnáziích (Gymnázium F.X.Šaldy a Gymnázium Jeronýmova), celkem ve čtyřech třídách. Studenti měli na vyplnění neomezený čas, průměrná doba vyplňování byla přibližně 15min.

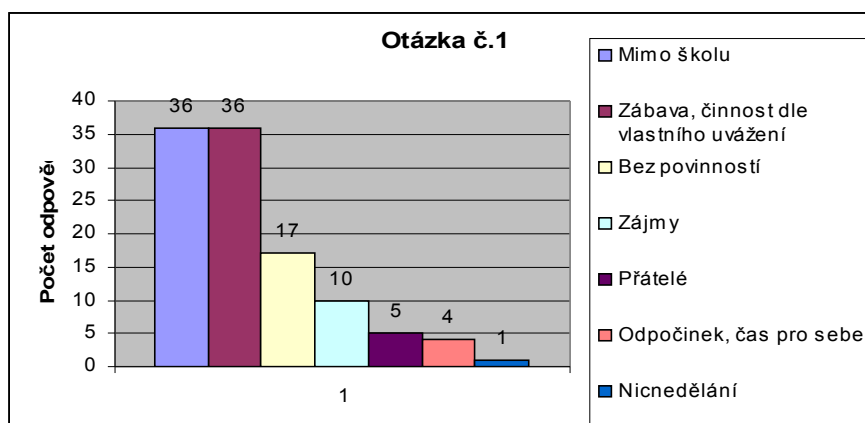
3.4 Výsledky průzkumu

Výsledky průzkumu v grafech jsou uvedeny v počtech odpovědí nebo v počtech respondentů, nejedná se o procentuální vyhodnocení. Procentuální poměr je u některých otázek uveden ve slovním popisu výsledků.

Otázka č.1. Co si představíš pod pojmem volný čas?

Přesto, že odpovědi byla spousta, lišily se převážně pouze ve formulacích. Odpovědi byly podle významů rozděleny na sedm hlavních typů odpovědí. Odpověď, že volný čas je čas mimo školu napsalo 36 respondentů. Stejný počet (36) byl zaznamenán u odpovědi, že volný čas je zábava, čas, kdy si můžu dělat co chci, dobrovolně. Dále respondenti uváděli odpovědi- čas bez povinností (17), zájmy (10), přátelé (5), odpočinek a čas pro sebe (4) a nicnedělání (1).

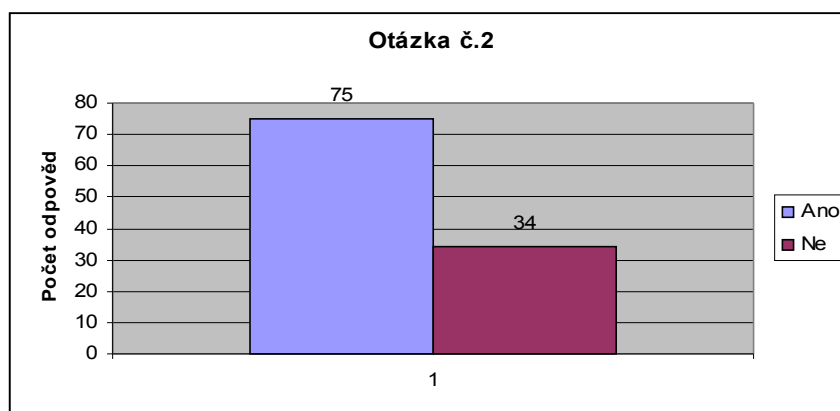
Graf č.1

Otázka č.2. Navštěvuješ ve svém volném čase nějaký zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub?

Z celkového počtu 109 odpovědělo 75 respondentů, že ve volném čase navštěvuje zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub. Zbývajících 34 respondentů odpovědělo, že žádný zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub nenavštěvuje.

Graf č.2

Otázka č. 3

Otázky pod číslem 3, byly určeny pro 75 respondentů, kteří ve volném čase navštěvují zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub.

Otázka č. 3.1. Navštěvuješ zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub v Liberci?

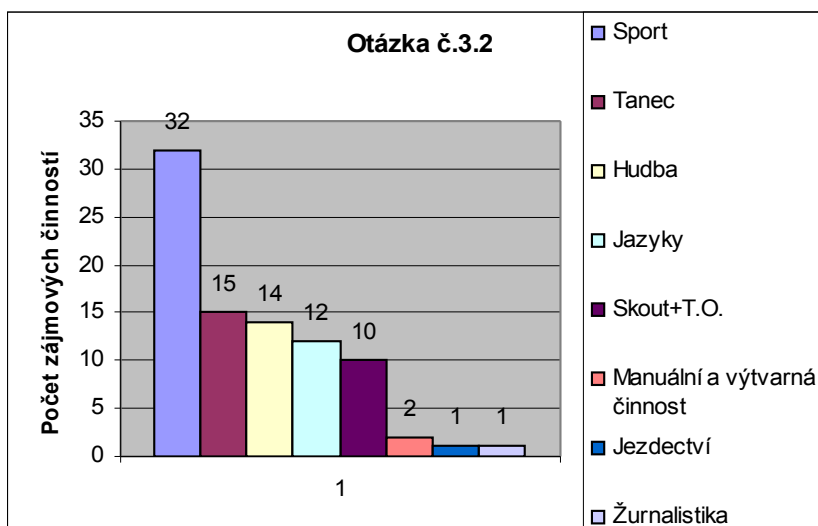
Z celkového počtu 75 uvedlo 73 respondentů, že navštěvují zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub v Liberci. Zbylí 2 respondenti uvedli, že navštěvují zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub mimo Liberec.

3.2. O jaký zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub se jedná a kam za ním dochází? (Př. Volejbal- Dům dětí a mládeže Větrník)

V této otázce byly vyhodnoceny písemné odpovědi respondentů, kteří se zájmové činnosti věnují v Liberci. Někteří studenti se věnují více než jedné zájmové činnosti, proto je celkový počet zájmových činností větší než počet respondentů.

Podle odpovědí se 32 respondentů věnuje sportovním činnostem, tanci se věnuje 15 respondentů, 14 respondentů uvedlo hudební kroužek, 12 respondentů se ve volném čase učí cizí jazyk, 10 respondentů navštěvuje skautský či turistický oddíl, 2 respondenti se věnují manuální či výtvarné činnosti, 1 respondent navštěvuje jezdecký klub a též 1 respondent se věnuje žurnalistice.

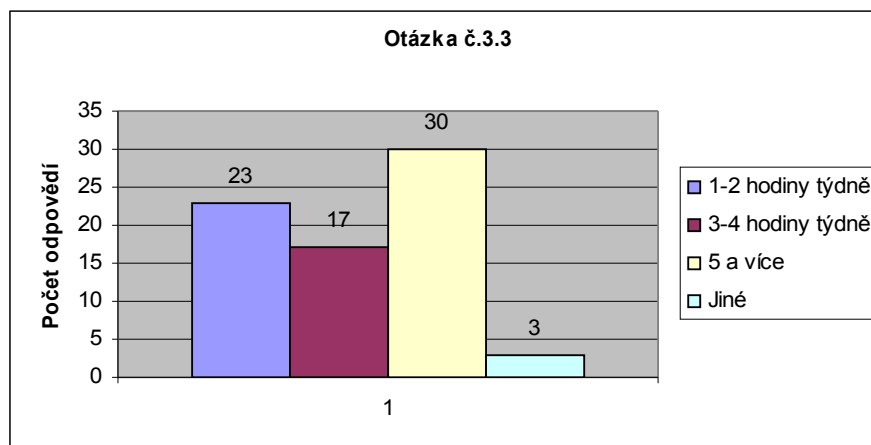
Graf č.3

Otázka č.3.3. Kolik hodin týdně ti zabere tvůj kroužek, oddíl, soubor či klub?

Z celkového počtu respondentů (73), kteří navštěvují zájmovou činnost v Liberci, 23 respondentů se činnosti věnuje 1-2 hodiny týdně, 17 respondentů 3-4 hodiny týdně, 30 respondentů více jak 5 hodin týdně a 3 respondenti navštěvují činnost nepravidelně.

Graf č.4

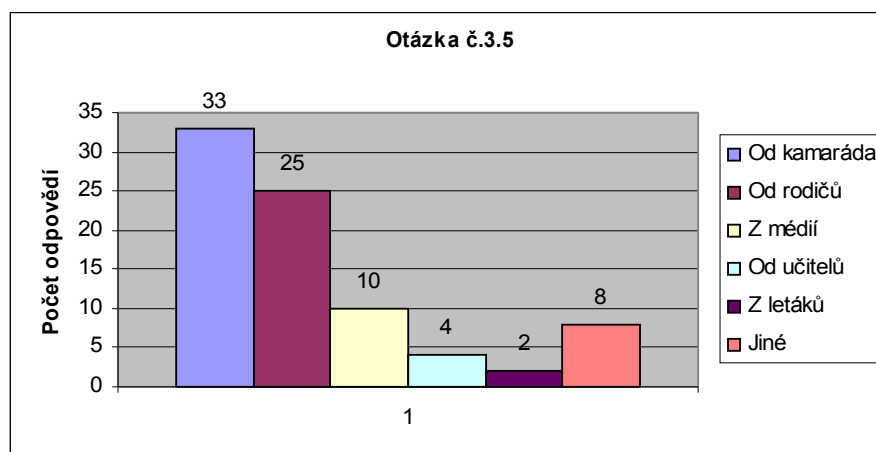
3.4. Baví tě náplň tvého kroužku, oddílu, souboru atd.?

Všechny respondenty (75), kteří navštěvují zájmovou činnost, baví náplň činnosti.

3.5. Jak jsi se o této zájmové činnosti dozvěděl/a?

U této otázky někteří respondenti uvedli více odpovědí, tudíž počet odpovědí je vyšší než celkový počet respondentů (75). Podle průzkumu se 33 respondentů o zájmové činnosti dozvědělo od kamarádů, 25 respondentů se o činnosti dozvědělo od rodičů. Dále se o zájmové činnosti dozvědělo 10 respondentů z médií, 4 respondenti získali informaci od učitelů, 2 respondenti se dozvěděli o činnosti z letáků a 8 respondentů uvedlo jiný důvod (nejčastěji nábor na škole, nepamatují si, vlastní iniciativa).

Graf č.5

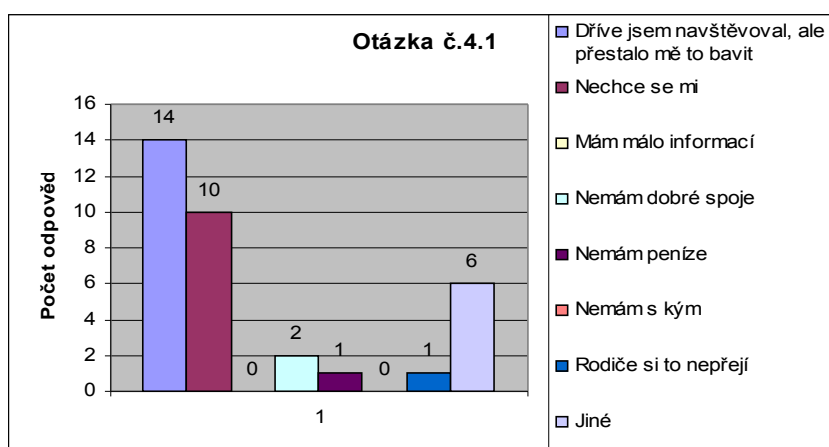
Otázka č. 4

Otázky pod číslem 4 byly určeny pro respondenty, kteří nenavštěvují žádný zájmový kroužek, soubor, oddíl či klub. Celkově bylo těchto respondentů napočítáno

Otázka č.4.1. Proč nenavštěvuješ žádný kroužek, soubor, oddíl či klub?

Z celkového počtu respondentů odpovědělo 14, že se dříve nějaké zájmové činnosti věnovali, ale přestala je bavit. Respondentů, kteří nechtějí navštěvovat žádný kroužek, soubor, oddíl či klub, bylo napočítáno 10. Žádný z respondentů neuvedl, že se nevěnuje zájmové činnosti kvůli nedostatku informací, nebo že nemá s kým zájmovou činnost dělat. Dále 2 respondenti uvedli, že nemají dobré spoje, 1 respondent odpověděl, že nemá dostatek financí a 1 respondent uvedl, že si to rodiče nepřejí. Jiné důvody uvedlo 6 respondentů.

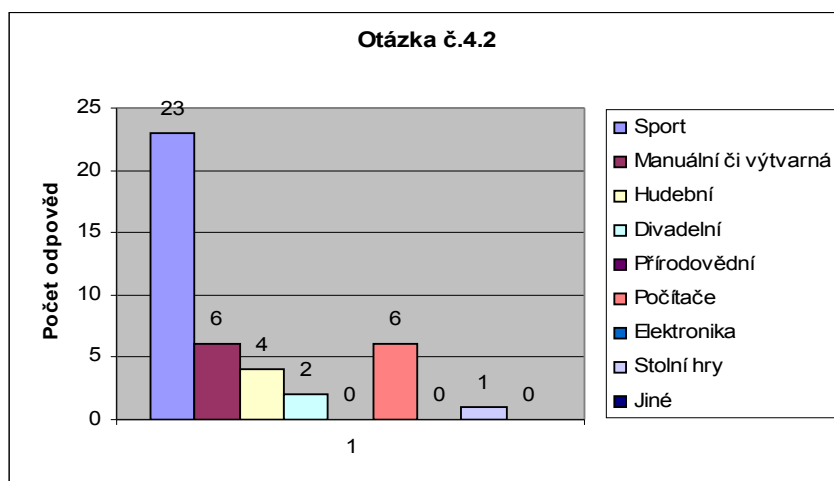
Graf č.6

Otázka č.4.2. Pokud bys chtěl/a navštěvovat nějaký kroužek, oddíl, soubor či klub, o jakou zájmovou činnost bys měl/a zájem?

Někteří respondenti zvolili u této otázky více odpovědí, počet respondentů a odpovědí se proto liší. Z celkového počtu bylo zaznamenáno 23 odpovědí, ve kterých respondenti uvedli, že by se nejradši věnovali sportovní zájmové činnosti. Stejný počet odpovědí (6) byl napočítán u dvou odpovědí, které odhalily zájem respondentů o manuální či výtvarnou činnost a počítače. Hudební činnost by zajímala 4 respondenty, divadelní činnost 2 respondenty a stolní hry 1 respondenta. Přírodovědní zájmová činnost či elektronika nezaujala žádného respondenta.

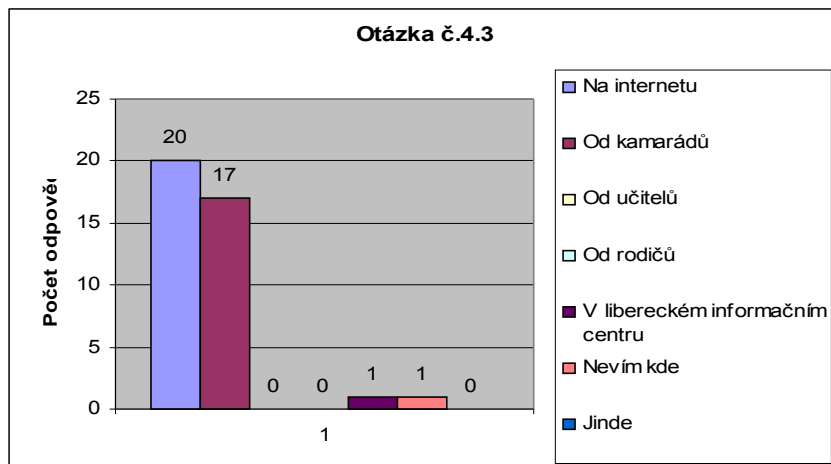
Graf č.7

4.3. Kdyby ses chtěl/a přihlásit na nějakou zájmovou činnost, kde bys sháněl/a informace?

U této otázky uvedlo několik respondentů více odpovědí. Informace na internetu by hledalo 20 respondentů, 17 respondentů uvedlo, že by se informovali od kamarádů, 1 respondent by se zeptal v libereckém informačním centru a 1 respondent by nevěděl, kde hledat. Místo pro jiné návrhy nikdo nevyužil.

Graf č.8

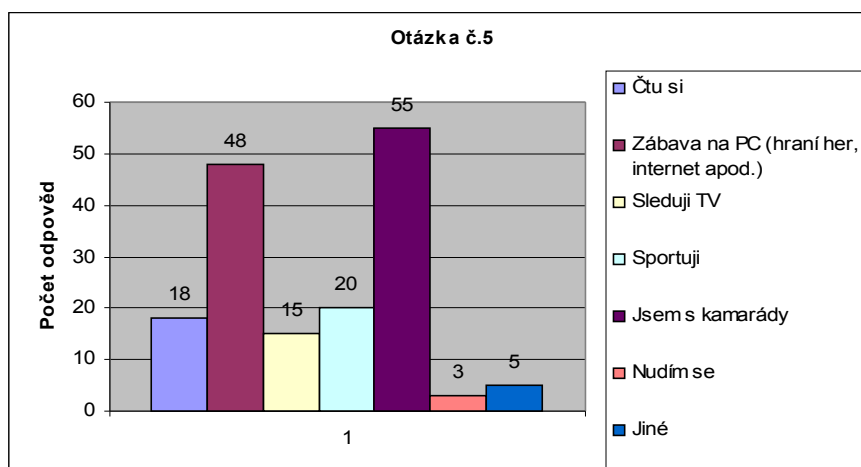

Otázka č.5. Když máš chvíli volna, co nejčastěji děláš?

Otázky č. 5 až 18 byly určeny pro všechny respondenty bez rozdílu, zda se věnují či nevěnují zájmové činnosti. Z celkového počtu 109 respondentů uvedla přibližně třetina respondentů více odpovědí.

Podle odpovědí 55 respondentů tráví chvíle volna nejvíce se svými kamarády, 48 respondentů nejčastěji tráví volné chvíle zábavou na počítači, 20 respondentů chvíle volna využívá ke sportování, 18 respondentů se nejčastěji věnuje četbě, sledování TV patří mezi nejčastější aktivity ve volných chvílích u 15 respondentů, 3 respondenti odpověděli, že se převážně nudí a 5 respondentů uvedlo jiné činnosti (čas s přítelem, přítelkyní, práce, hra na nástroj, samostudium cizího jazyka).

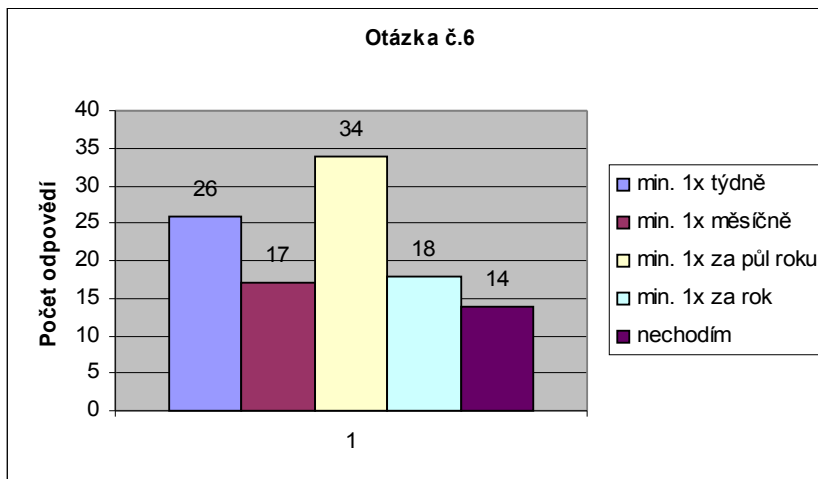
Graf č.9

Otázka č.6. Jak často chodíš do městského bazénu v Liberci?

Z celkového počtu 109 odpovědělo 34 respondentů, že městský bazén využívají min. 1x za půl roku. Bazén využívá min.1x týdně 26 respondentů, 18 respondentů uvedlo, že bazén navštíví min. 1x do roka, 17 respondentů do bazénu chodí min. 1x za měsíc a 14 respondentů odpovědělo, že do bazénu nechodí.

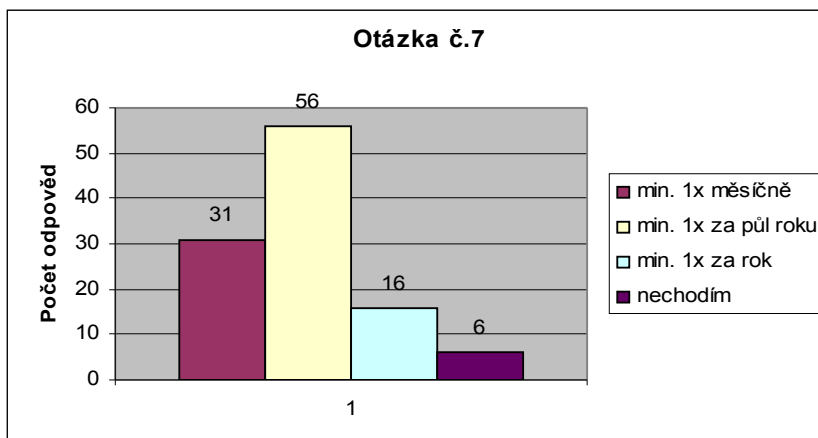
Graf č. 10

Otázka č.7. Jak často chodíš do kina v Liberci?

Podle průzkumu 56 respondentů chodí do libereckých kin min. 1x za půl roku. Min.1x do měsíce chodí do kin 31 respondentů, 16 respondentů zajde do kina min.1x do roka a 6 respondentů uvedlo, že do kina nechodí.

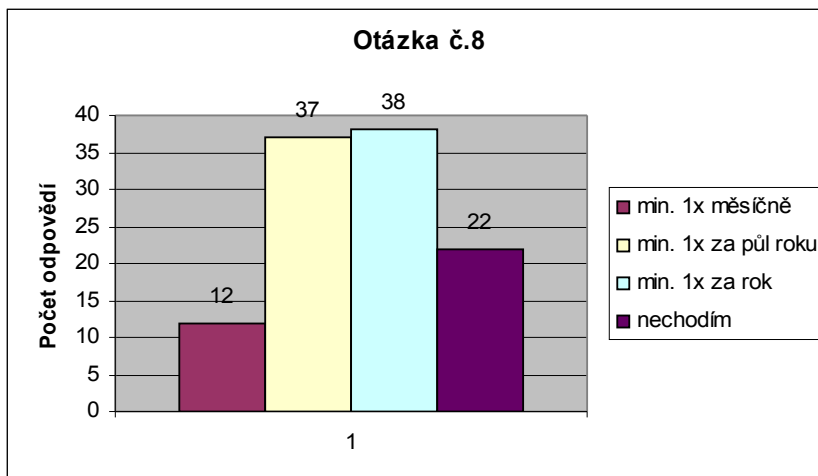
Graf č.11

Otázka č.8. Jak často chodíš do divadla v Liberci?

Liberecká divadla navštěvuje 12 respondentů min.1x do měsíce, 38 respondentů do divadla zajde min.1x do roka, 37 respondentů navštíví divadlo min.1x za půl roku a 22 respondentů odpovědělo, že do divadla nechodí.

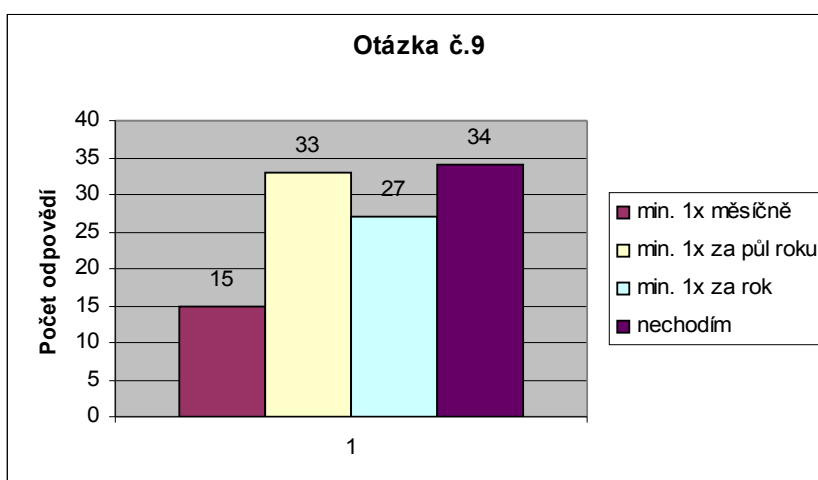
Graf č.12

Otázka č.9. Jak často chodíš za zábavou do Babylonu v Liberci?

Do zábavního centra Babylon se podle průzkumu chodí bavit 15 respondentů min.1x měsíčně, 33 respondentů do centra zajde min.1x za půl roku, 27 respondentů se zde baví min. 1x do roka a 34 respondentů do Babylonu nechodí.

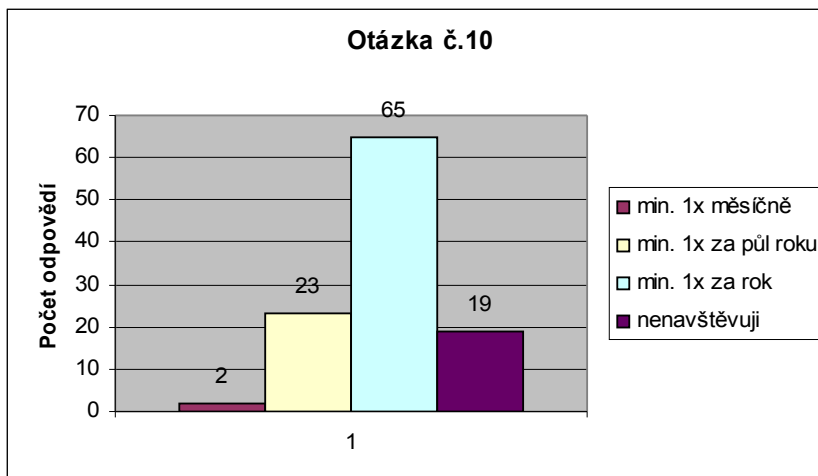
Graf č.13

Otázka č. 10. Jak často navštěvuješ ZOO v Liberci?

Nejvíce respondentů uvedlo, že ZOO navštíví min.1x do roka, těchto odpovědí bylo napočítáno 65. Min. 1x za půl roku navštíví ZOO 23 respondentů, 2 respondenti navštěvují ZOO min.1x měsíčně a 19 respondentů uvedlo, že ZOO nenavštěvuje.

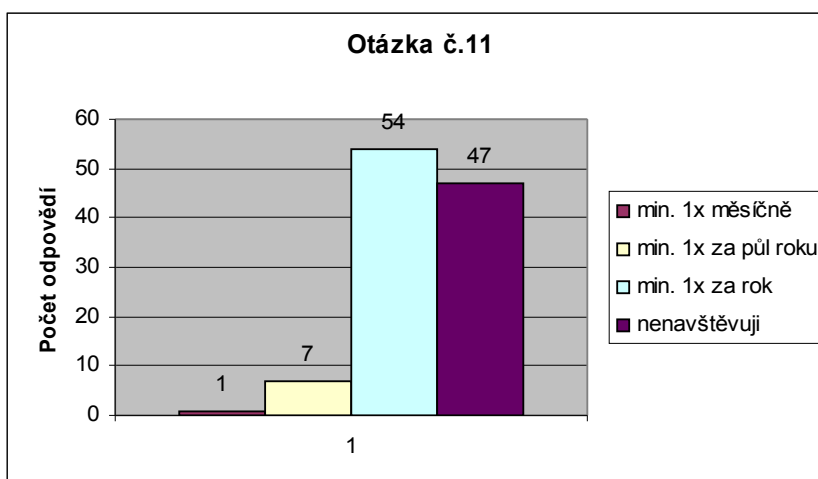
Graf č. 14

Otázka č.11. Jak často navštěvuješ botanickou zahradu v Liberci?

Podle průzkumu botanickou zahradu navštěvuje min.1x měsíčně pouze 1 respondent, 7 respondentů jí navštíví min.1x za půl roku, 54 respondentů do zahrady zajde min.1x do roka a 47 respondentů uvedlo, že botanickou zahradu nenavštěvují.

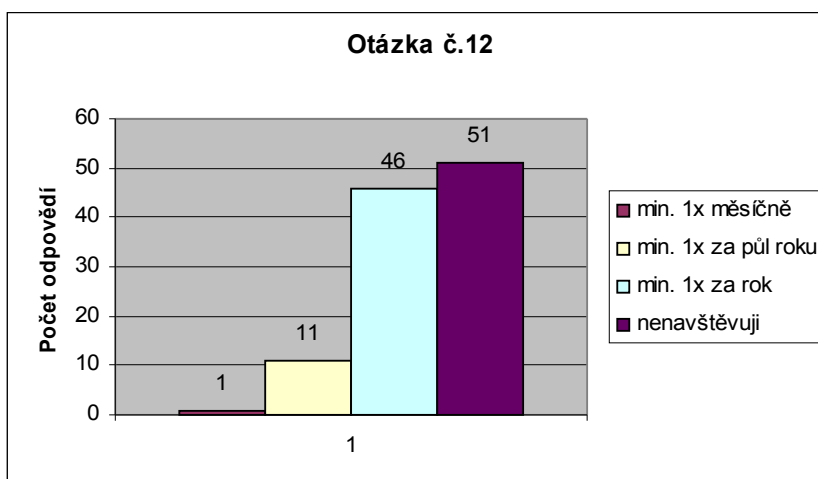
Graf č.15

Otázka č.12. Jak často navštěvuješ muzeum v Liberci?

Podle počtu odpovědí 1 respondent navštěvuje muzeum min. 1x měsíčně, 11 respondentů do muzea zajde min. 1x za půl roku, 46 respondentů navštíví muzeum min. 1x do roka a 51 respondentů muzeum nenavštěvuje.

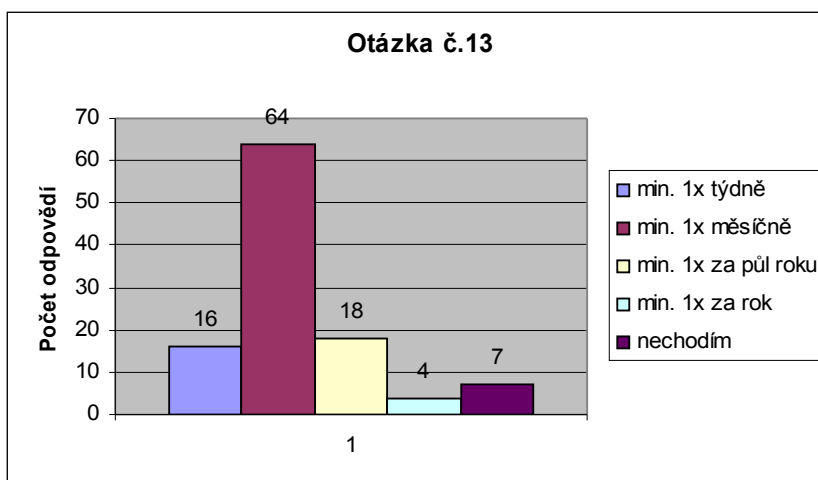
Graf č.16

Otázka č.13. Jak často chodíš do knihovny v Liberci?

Podle průzkumu využívá knihovnu 64 respondentů min. 1x měsíčně. Min. 1x za půl roku do knihovny zajde 18 respondentů, 16 respondentů dochází do knihovny min. 1x týdně, 4 respondenti zajdou do knihovny min. 1x do roka a 7 respondentů odpovědělo, že do knihovny nechodí.

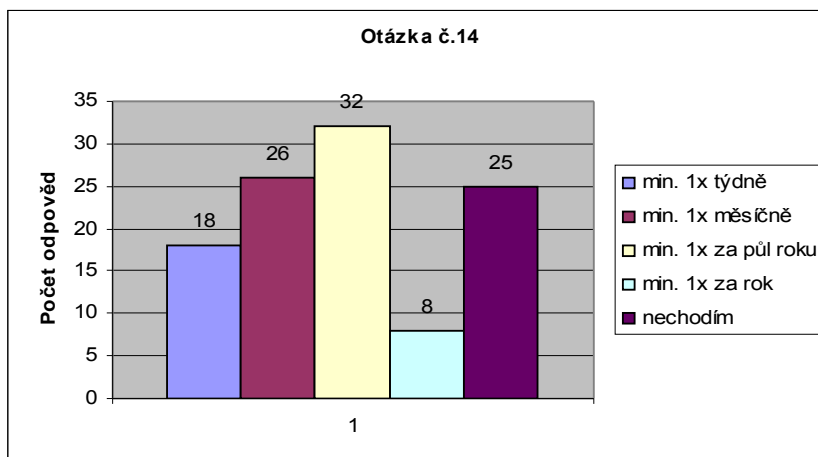
Graf č.17

Otázka č.14. Jak často chodíš do Tipsport Arény v Liberci?

Z celkového počtu 109 uvedlo 32 respondentů, že do Tipsport Arény chodí min. 1x za půl roku. Min. 1x měsíčně využívá Arénu 26 respondentů, 18 respondentů do Arény dochází min. 1x týdně, 8 respondentů min. 1x za rok a 25 respondentů uvedlo, že do Tipsport Arény nechodí.

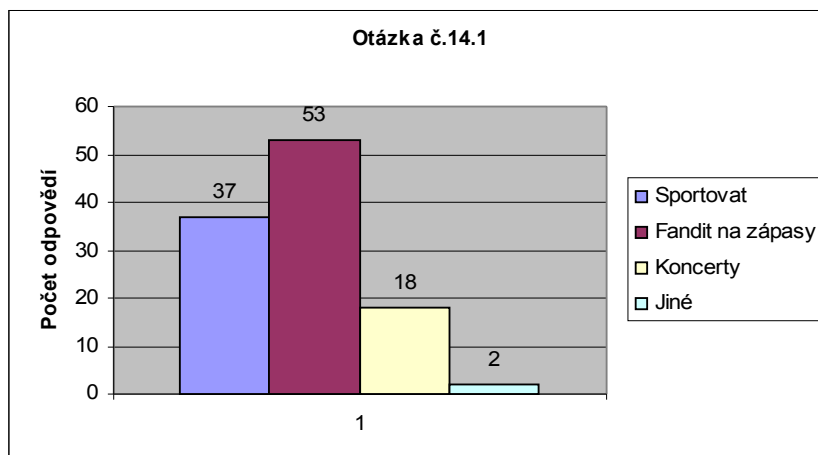
Graf č.18

Otázka č. 14.1. Za jakým účelem chodíš do Tipsport Arény nejčastěji?

Někteří respondenti volili v této otázce více odpovědí. Celkově 84 respondentů chodí do Tipsport Arény. Z tohoto počtu uvedlo 53 respondentů, že do Arény chodí fandit na zápasy, 37 respondentů do Arény chodí sportovat, 18 respondentů chodí na koncerty, 2 respondenti dochází do Arény za zájmovou činností.

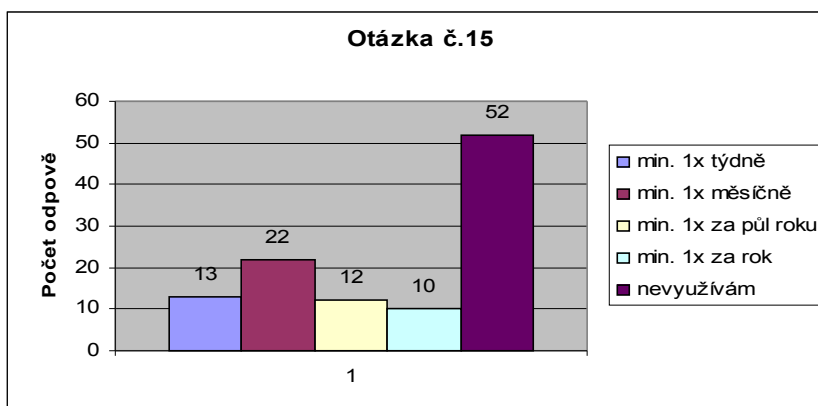
Graf č. 19

Otázka č.15. Jak často využíváš různá volně přístupná sportoviště, např. hřiště, skatepark apod. v Liberci?

Z celkového počtu uvedlo 52 respondentů, že volně přístupná sportoviště nevyužívá, 22 respondentů odpovědělo, že sportoviště využívají min. 1x měsíčně, 13 respondentů využívá sportoviště min. 1x týdně, 12 respondentů 1x za půl roku a 10 respondentů využije sportoviště min. 1x do roka.

Graf č. 20

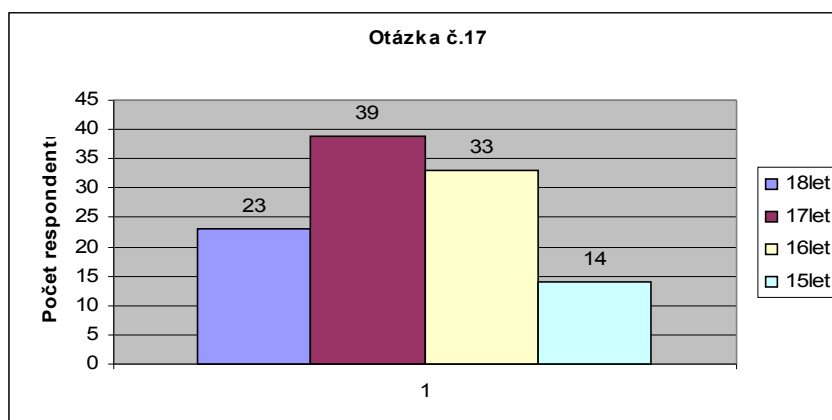
Otázka č. 16

Otázka č. 16 zjišťovala pohlaví respondenta. Žen bylo napočítáno 59, mužů 50.

Otázka č. 17

Otázka zjišťovala věk respondentů. Bylo zaznamenáno 39 respondentů ve věku 17let, 33 respondentů ve věku 16let, 23 respondentů ve věku 18let a 14 respondentů ve věku 15let.

Graf č. 21

Otázka č. 18.

Poslední otázka se respondentů ptala na místo jejich bydliště. Z celkového počtu 109 uvedlo 21 respondentů bydliště mimo Liberec.

3.5 Analýza výsledků praktické části

Z výsledků průzkumu lze odvodit, že dotazovaní studenti považují volný čas především za dobu, kdy nemusejí být ve škole, kdy si mohou dělat co chtějí, nemají žádné povinnosti a mohou se bavit (viz otázka č. 1).

Z celkového počtu dotazovaných studentů bylo zaznamenáno 69% těch, kteří se ve svém volném čase věnují nějaké zájmové činnosti, zbylých 31% se žádné zájmové činnosti nevěnuje (viz. otázka č. 2). Z hlediska organizovaného volného času, téměř 1/3 studentů nevyužívá možností pro trávení volného času v Liberci. Předpokladem bakalářské práce bylo, že minimálně 1/3 respondentů nevyužívá možností, z hlediska organizovaného času se tedy předpoklad nepodařilo zcela potvrdit, ale zjištění nemělo k předpokladu daleko.

U dotazovaných studentů, kteří se věnují alespoň jedné zájmové činnosti, bylo napočítáno nejvíce sportovních zájmových činností (viz. otázka č. 3.2). Nejčastějším uvedeným sportem byl fotbal (např. FC Slovan Liberec, TJ Sokol Doubí, TJ Jiskra), druhým nejvíce opakovaným sportovním odvětvím bylo bojové umění (např. Nisa capoeira, Bicom Fight Centrum). Stejný počet zájmových činností byl napočítán u tenisu (LTK Liberec), basketbalu (Kondoři, TJ Lokomotiva, Harcov), florbalu (BFC Liberec) a házené (Handball Liberec, TJ Lokomotiva). Další zaznamenané sportovní zájmové činnosti byly uvedeny jedním max. dvěma respondenty, tzn. jen jeden max. dva respondenti se věnují sportovnímu odvětví- volejbal (Harcov), badminton (LTK, TJ Slovan Vesec), golf (Ypsilon), plavání (Aqua Liberec), orientační běh, cyklistika, atletika (ABK Liberec), kanoistika (TJ Lokomotiva).

Taneční zájmová činnost byla nejčastěji uvedena studenty, kteří se věnují tzv. street dance (A-Styl, Dance4you), další studenti navštěvují taneční školu Koškovi,

studio břišních tanců (Mariam, Mona) nebo cvičí aerobik (TJ Lokomotiva, Sportcentrum aerobik Liberec).

Hudební zájmové činnosti se převážná většina respondentů věnuje v Základní umělecké škole v Liberci. Nejčastěji se studenti učí hrát na hudební nástroj, výrazně menší počet studentů se věnuje zpěvu. Jeden respondent se učí hrát na hudební nástroj soukromě a jeden respondent dochází do Lidových sadů.

Studiu cizích jazyků se ve volném čase věnuje 12 respondentů. Největší počet respondentů se učí španělský jazyk (J.A.Komenského), o něco méně respondentů se učí francouzský jazyk (Alliance Française), jeden respondent se učí ruský jazyk (J.A.Komenského) a jeden respondent anglický jazyk (Swallow school).

Skautský či turistický oddíl navštěvuje 10 respondentů (např. Maják, Stopa, T.O. Myšáci, DDM). Manuální či výtvarné činnosti se věnují dva respondenti. Jeden se zabývá renovací veteránů (vozovna ED) a jeden respondent dochází za výtvarnou činností do ZUŠ. Jezdectví se věnuje jeden respondent (Jezdecký klub Sever), též jeden respondent se zabývá žurnalistikou (DDM).

Průzkum ukázal, že dotazovaní studenti věnují zájmovým činnostem poměrně hodně času (viz. otázka č. 3.3). Nejvíce respondentů totiž odpovědělo, že zájmová činnost/činnosti jim zabere/zaberou více jak 5 hodin týdně. Všichni respondenti také odpověděli, že je náplň zájmové činnosti/činností baví (viz. otázka č. 3.4). Lze tedy říci, že respondentům přinášejí zájmové činnosti příjemné zážitky, aktivně a plnohodnotně využítý volný čas.

O zájmové činnosti se dozvědělo nejvíce respondentů od svých kamarádů (41% odpovědí), od rodičů se o zájmové činnosti dozvědělo o několik respondentů méně (30% odpovědí). Lze říci, že na zájmové činnosti respondentů mají větší vliv vrstevnické skupiny než rodina. Výrazně méně respondentů uvedlo, že se o zájmové činnosti dozvěděli pomocí médií (internet, TV, rádio), přesto mají média třetí největší vliv a 12% odpovědí jistě stojí za povšimnutí (viz. otázka č. 3.5).

U otázek týkajících se respondentů, kteří se žádné zájmové činnosti nevěnují, bylo zaznamenáno nejvíce odpovědí těch respondentů, kteří se v dřívější době zájmové činnosti věnovali, ale činnost je přestala bavit (viz. otázka č. 4.1). Je možné, že těmto respondentům zvolili zájmovou činnost rodiče, ale volba nejspíš nebyla

zcela správná. Je také možné, že snaha studentů nalézt jinou zájmovou činnost je utlumena tím, že většina zájmových činností probíhá formou náborů a nezřídka jsou náborů limitovány věkem. Nejvíce žádané jsou děti ve věku 6-12 let. Středoškolští studenti tak mohou mít pocit, že je již pozdě začínat s novou zájmovou činností. Druhý nejčastější důvod byl označen respondenty, kteří se zkrátka zájmové činnosti nechtějí věnovat, o něco méně respondentů uvedlo, že na zájmovou činnost nemají čas.

I přes tyto všechny důvody, všichni respondenti uvedli druh zájmové činnosti, které by se popřípadě chtěli věnovat (viz. otázka č. 4.2). Je tedy zřejmé, že všichni tito studenti mají představu o tom, jaká činnost by je mohla bavit. Předpoklad práce týkající se tohoto zjištění se proto podařilo potvrdit. Nejvíce dotazovaných studentů by mělo zájem o sportovní činnost, výrazně menší zájem byl zaznamenán u manuální či výtvarné činnosti a práce s počítači, ještě méně respondentů by se zabývalo hudební či divadelní činností. Lze předpokládat, že Liberec skýtá dostatečný výběr zájmových činností, otázkou však zůstává, co by pomohlo zvýšit počet jedinců navštěvujících nějakou zájmovou činnost. Jedna z možností, která se nabízí, je větší informovanost. Průzkum ukázal, že nejvíce respondentů by hledalo informace ohledně zájmové činnosti na internetu, o něco méně respondentů by se informovalo od kamarádů (viz. otázka č. 4.). Je tedy možné odvodit, že by nejvhodnější bylo zlepšit informační systém na internetu a snažit se propagovat zájmové činnosti skrze jedince, kteří se zájmové činnosti věnují (aby o zájmové činnosti sdělili svým kamarádům apod.).

Z hlediska neorganizovaného volného času nejvíce respondentů odpovědělo, že nejčastěji tráví volný čas s kamarády (viz. otázka č. 5). Toto zjištění jen potvrzuje, jak důležitý je pro mládež kontakt s vrstevníky. Pouze o pár respondentů méně však považuje za hlavní náplň volného času zábavu na PC. Téměř polovina respondentů uvedla tuto činnost mezi nejčastější způsob trávení volného času, což potvrzuje předpoklad práce. Cílem práce není dokázat, že zábava na PC je pro jedince špatná či dokonce nebezpečná, lze jen předpokládat, že jedinci mají spoustu jiných možností pro trávení volného času, které by pro ně mohly být více přínosné. Výrazně méně odpovědí bylo napočítáno u sportu, čtení a sledování TV.

Podle výsledků průzkumu byla zjištěna poměrně vysoká návštěvnost městského bazénu (viz. otázka č. 6). Z celkového počtu respondentů uvedlo 26 návštěvnost min. 1x týdně, 17 respondentů chodí do bazénu min. 1x měsíčně. Lze tedy říci, že 43 respondentů navštěvuje bazén poměrně často. Zřídka navštěvuje bazén 52 respondentů a jen 14 respondentů do bazénu vůbec nechodí.

Liberecká kina mají u dotazovaných studentů také značný úspěch (viz. otázka č.7). Pouze 6 respondentů kina nenavštěvuje. Min.1x měsíčně kino navštíví 31 respondentů, nejvíce respondentů chodí do kina min.1x za půl roku a velmi zřídka do kina zajde 16 respondentů.

Divadelní představení mezi dotazovanými studenty jsou již méně oblíbená (viz. otázka č. 8). Z celkového počtu respondentů uvedlo 20%, že do divadla nechodí, 35% do divadla chodí přibližně 1x do roka. Častěji chodí do divadla 45% respondentů.

Možností pro trávení volného času v zábavním centru Babylon nevyužívá 31% respondentů. Přibližně jednou do roka těchto možností využije 25%. Celkem tedy 56% studentů do Babylonu téměř nechodí (viz. otázka č. 9).

ZOO v Liberci nenavštěvuje 17% respondentů a 60% do ZOO nechodí téměř vůbec. Pouze 23% zajde do ZOO alespoň 1x za půl roku (viz. otázka č. 10). Botanickou zahradu navštěvuje ještě méně respondentů. Respondentů, kteří botanickou zahradu nenavštěvují vůbec, bylo napočítáno 43%, přibližně 1x do roka zahradu navštíví 50%. Alespoň 1x za půl roku do zahrady zajde pouze 7% (viz otázka č.11).

Muzeum navštíví min.1x za půl roku pouze 11% respondentů. Zbýlých 89% respondentů nenavštěvuje muzeum vůbec nebo jen velmi zřídka (viz. otázka č.12).

Podle průzkumu respondenti poměrně často chodí do knihovny. Min.1x do měsíce zajde do knihovny 58% respondentů a dokonce 15% respondentů navštíví knihovnu min.1x týdně. Jen 6% nevyužívá služeb knihovny vůbec a 21% navštěvuje knihovnu velmi zřídka (viz otázka č. 13).

Poměrně hodně volného času tráví v Tipsport Aréně v Liberci 40% dotazovaných studentů. Velmi zřídka do Arény chodí 36% studentů a 23% studentů služeb Arény nevyužívá vůbec (viz otázka 14). Respondenti, kteří služeb Arény

využívají, nejčastěji chodí fandit na zápasy, sportovní vyžití u je respondentů na druhém místě a koncerty na posledním místě (viz otázka 14.1).

Volně přístupná sportoviště v Liberci využívá poměrně málo respondentů. Zřídka sportovišť využije 20% dotazovaných a 48% respondentů těchto prostor nevyužije vůbec. Alespoň 1x měsíčně si v těchto prostorách zasportuje 32% respondentů (viz otázka č.15). Volně přístupná sportoviště jsou pro spontánní volnočasové aktivity velmi vhodným prostorem. Mladí lidé nechtějí být neustále někým kontrolováni, potřebují prostory, kde se mohou společně scházet. Různá sportovní hřiště mládež navíc podporuje ve společných sportovních zážitcích. Bohužel údržba sportovišť je dosti náročná a přesto, že jich je v Liberci dostatek, spousta z nich je ve špatném stavu. Možná proto se v průzkumu ukázalo, že volně přístupná sportoviště využívá tak málo respondentů.

4 ZÁVĚR

Během sestavování seznamu možností pro trávení volného času mládeže v Liberci se vyskytly jisté potíže, které práci nejen znesnadňovaly, ale měly dopad i na časovou náročnost práce. Jednalo se především o to, že v Liberci dosud není k dispozici ucelený seznam či databáze institucí, organizací, sdružení apod., které se věnují volnočasovým aktivitám.

Získávání informací bylo závislé na internetových zdrojích či přímém kontaktu s některými institucemi, organizacemi. Ať už z oficiálních internetových stránek města Liberce, tak i ze stránek Městského informačního centra je zřejmé, že největší pozornost je věnována sportovním aktivitám a kultuře. Bohužel každá z těchto oblastí tvoří pouze jednu z mnoha oblastí volného času. I přes tuto skutečnost se podařilo seznam možností doplnit i o oblasti další a zahrnou do něj různorodou škálu aktivit pro pestřejší výběr. Pravdou však zůstává, že sportovní oblast je nejvíce obsáhlá, z čehož lze usoudit, že sportovních aktivit je v Liberci v poměru s ostatními nejvíce. Velkým pomocníkem pro zpracování této rozsáhlé oblasti byla, kromě internetových oficiálních stránek města Liberce a stránek Městského informačního centra, internetová databáze sportovních klubů na stránkách Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Vyhledávání jakýchkoliv informací bylo ztíženo také tím, že některé odkazy a uvedené údaje mohly být zastaralé. Naštěstí téměř všechny volnočasové instituce či organizace mají již zavedené webové stránky, na kterých lze nalézt údaje aktuální. Bohužel ale nelze tvrdit, že všechny údaje uvedené v seznamu volnočasových institucí a organizací jsou zcela aktuální a pravdivé. Ověřování každé instituce či organizace bylo totiž dosti náročné a vyžadovalo velkou dávku pozornosti, mohlo se tudíž stát, že během zpracování práce došlo k neúmyslnému pochybení. Také je důležité podotknout, že seznam neobsahuje úplně všechny možnosti využití volného času v Liberci, seznam obsahuje možnosti, které se podařilo nalézt. Podstatné je, že byl sestaven ucelený seznam, který přináší přehled o možnostech pro využívání volného času mládeže v Liberci z různých oblastí.

Pomocí průzkumu se podařilo potvrdit téměř všechny předpoklady praktické části. Uvedený předpoklad, že zvýšením informovanosti mládeže o možnostech trávení volného času může některým jedincům pomoci při hledání zájmové činnosti či spontánních volnočasových aktivit, lze jen těžko ověřit. Přesto, že pouze jeden student v průzkumu uvedl, že neví kde hledat informace o zájmových činnostech, lze předpokládat, že zvýšením a zpřehledněním informací se zvýší i aktivita mladých lidí při výběru volnočasových aktivit.

5 NÁVRH NA OPATŘENÍ

V práci bylo již několikrát zmíněno, že jednou z možností, jak podpořit mládež ve využívání volného času plnohodnotným způsobem, je zvýšení informovanosti. Oblasti, kde by bylo možné informovanost mládeže zlepšit můžeme rozdělit do několika bodů:

- Propagace volnočasových aktivit
- Informační systém na internetu
- Šíření informací prostřednictvím jedinců využívajících volnočasové aktivity
- Brožura s přehledem možností využití volného času

Jednou do roka se v Liberci pořádá největší přehlídka činnosti sdružení dětí mládeže a středisek volného času Bambiriáda. Přehlídka probíhá formou vystoupení a workshopů jednotlivých sdružení a středisek. Tento způsob propagace je jedním z nejvhodnějších, protože návštěvníci se nejen dozví informace o činnostech sdružení a středisek, ale mají také možnost činnosti vidět na vlastní oči nebo si je mohou přímo vyzkoušet. Bylo by vhodné tento způsob propagace rozšířit na více přehlídek a propagovat volnočasové aktivity častěji než jednou do roka.

Velkou výhodou internetových stránek je, že většina lidí má v dnešní době poměrně snadný přístup na internet. Vypracování uceleného přehledu možností využití volného času, rozřídění a zpřehlednění volnočasových aktivit a následné umístění přehledu na internetové stránky může lidem pomoci orientovat se v široké nabídce volnočasových aktivit v jejich městě. Další výhodou internetových stránek je možnost neustálého doplňování a aktualizování údajů.

Šířením informací prostřednictvím jedinců využívajících volnočasové aktivity, je myšleno například to, že členové zájmového sdružení či střediska osloví své kamarády a známé, aby si přišli zkusit činnost, které se věnují. Možností je i rozdat např. letáčky s informacemi o volnočasové aktivitě apod.

Brožura obsahující seznam možností využití volného času mládeže v Liberci poslouží v informačním centru pro mládež, na gymnáziích a v případě zájmu i na jiných středních školách jako přehled a adresář volnočasových aktivit pro mládež.

Seznam obsahuje základní informace o volnočasových aktivitách z různých oblastí, nejedná se o vyčerpávající informace o všech aktivitách. Hlavním smyslem brožury je dát mladým lidem najevo, že Liberec skýtá spoustu možností pro využívání volného času, a poskytnout jim základní informace o tom, kde mohou nalézt informací více.

6 SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

GAVORA, P. Výzkumné metody v pedagogice 1. vyd. Brno : Paido, 1996. ISBN 80-85931-15-X.

GEIST, B. *Sociologický slovník*. Praha : Victoria Publishing, 1992. ISBN 80-85605-28-7.

HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. 1.vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80–7178-927-5.

NĚMEC, J. Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času. Brno : Paido, 2002. ISBN 80-7315-012-3.

PÁVKOVÁ, J. a kol.. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-7116.

PRŮCHA, J. *Pedagogický slovník*. 3. vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-579-2.

SAK, P. Proměny české mládeže v pohledu sociologických výzkumů. Praha : Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.

SMÉKAL, V., VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno : Paido, 1995. ISBN 80-9001737-9-9.

TAXOVÁ, J. *Pedagogicko-psychologické zvláštnosti dospívání*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987.

O nás. URL <<http://www.gfxs.cz/o-nas/>> 3.9.2008

Volný čas. URL <http://www.dm-zeyerova.cz/volny_cas.html> Poslední aktualizace 28.8.2008.

Skauting český. URL <<http://verejnost.skaut.cz/skauting/cesky/>> 5.9.2008.

Statut Pionýra. URL <http://www.pionyr.cz/html/Statut_a_program_Pionyra.pdf> Praha: 24. 11. 2007.

Kdo jsme. URL <<http://www.mysaci.cz/>> 5.10.2008.

Vítejte na stránkách TJ Lokomotiva Liberec 1. URL <<http://www.tj-loko-liberec.cz/>> 5.9.2008.

Naše oddíly. URL <<http://www.tj-loko-liberec.cz/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=>>> 1.9.2008.

O nás. URL <<http://www.liberec.ymca.cz/pics/akce/akceindex.htm>> 5.9.2008

Sport- Skate park Liberec. URL <<http://www.liberec.cz/scripts/detail.php?id=338>> 3.9.2008

Euroregion Neisse Nisa Nysa- Občané- sociální oblast a sport- Internetová databáze sportovních oddílů <<http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=18&L=1>> 5.9.2008.

Městské informační centrum- Sport <<http://www.infolbc.cz/cz/liberec/sport1.html>> 2.9.2008.

Městské informační centrum- Kultura <<http://www.infolbc.cz/cz/liberec/kz1.html>> 2.9.2008.

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník (viz. text str.45)

Dotazník

Studuji na pedagogické fakultě v Liberci. Ke své bakalářské práci jsem si vybrala téma Využití volného času mládeže v Liberci. Tento dotazník mi pomůže zjistit, jakým způsobem tráví studenti libereckých gymnázií svůj volný čas.

Dotazník se skládá z 27 otázek otevřených i uzavřených. U uzavřených otázek jsou odpovědi očíslované, tvým úkolem je najít odpověď, která na tebe nejvíce pasuje, a zapsat její číslo do prázdného políčka. U otázek otevřených tě prosím o stručnou písemnou odpověď.

Dotazník má dvě části- I.část organizovaný volný čas, II. část neorganizovaný volný čas. U některých otázek jsou v závorkách poznámky, které ti pomohou dotazník lépe pochopit.

I. část ORGANIZOVANÝ VOLNÝ ČAS (Volnočasové aktivity pod pedagogickým vedením)

1. Co si představíš pod pojmem volný čas?

.....
.....
.

2. Navštěvuješ ve svém volném čase nějaký zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub? ☐

- 1) ANO
- 2) NE

(Pokud jsi odpověděl ANO, pokračuj dále s otázkami v pořadí a přeskoč otázky pod číslem 4. Pokud jsi odpověděl NE, přeskoč následující odstavec a pokračuj s otázkami pod číslem 4.)

3. Pokud ANO

3.1. Navštěvuješ zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub v Liberci? ☐

- 1) ANO
- 2) NE

3.2. O jaký zájmový kroužek, oddíl, soubor či klub se jedná a kam za ním docházíš? Př. Volejbal- Dům dětí a mládeže Větrník.

(Pokud navštěvuješ více kroužků, oddílů atd., vypiš všechny.)

.....
.....
.....

3.3. Kolik hodin týdně ti zabere tvůj kroužek, oddíl, soubor či klub?

(Pokud navštěvuješ více kroužků, oddílů atd., sečti čas všech dohromady.)

- 1) 1-2 hodiny týdně
- 2) 3-4 hodiny týdně
- 3) 5 a více
- 4) Jiné: (napíš).....

3.4. Baví tě náplň tvého kroužku, oddílu, souboru atd.?

- 1) ANO
- 2) NE

3.5. Jak jsi se o této zájmové činnosti dozvěděl/a?

- 1) Od kamaráda
- 2) Od rodičů
- 3) Od učitelů
- 4) Z letáků
- 5) Z médií (internet, TV...)
- 6) Jiné: (napíš).....

4. Pokud NE

4.1. Proč nenavštěvuješ žádný kroužek, soubor, oddíl či klub?

- 1) Dříve jsem navštěvoval, ale přestalo mě to bavit
- 2) Nechce se mi (mám jiné věci na práci)
- 3) Mám málo informací (nevím kam...)
- 4) Nemám dobré spoje
- 5) Nemám peníze
- 6) Nemám s kým (nechce se mi samotnému)
- 7) Rodiče si to nepřejí
- 8) Jiné: (napíš).....

4.2. Pokud bys chtěl/a navštěvovat nějaký kroužek, oddíl, soubor či klub, o jakou zájmovou činnost bys měl/a zájem?

- 1) Sport
- 2) Manuální či výtvarná
- 3) Hudební
- 4) Divadelní
- 5) Přírodovědní
- 6) Počítače
- 7) Elektronika
- 8) Stolní hry
- 9) Jiné: (napíš).....

4.3. Kdyby ses chtěl/a přihlásit na nějakou zájmovou činnost, kde bys sháněl/a informace?

- 1) Od kamarádů
- 2) Od rodičů
- 3) Od učitelů
- 4) Na internetu
- 5) V libereckém informačním centru
- 6) Nevím kde
- 7) Jinde: (napíš).....

II. část NEORGANIZOVANÝ VOLNÝ ČAS (Aktivity spontánní, bez pedagogického vedení)

5. Když máš chvíli volna, co nejčastěji děláš?

- 1) Čtu si
- 2) Zábava na PC (hraní her, internet apod.)
- 3) Sleduji TV
- 4) Sportuji
- 5) Jsem s kamarády
- 6) Nudím se
- 7) Jiné: (napíš).....

6. Jak často chodíš do městského bazénu v Liberci?

- 1) min. 1x týdně
- 2) min. 1x měsíčně
- 3) min. 1x za půl roku
- 4) min. 1x za rok
- 5) nechodím

7. Jak často chodíš do kina v Liberci?

- 1) min. 1x měsíčně
- 2) min. 1x za půl roku
- 3) min. 1x za rok
- 4) nechodím

8. Jak často chodíš do divadla v Liberci?

- 1) min. 1x měsíčně
- 2) min. 1x za půl roku
- 3) min. 1x za rok
- 4) nechodím

9. Jak často chodíš za zábavou do Babylonu v Liberci?

- 1) min. 1x měsíčně
- 2) min. 1x za půl roku
- 3) min. 1x za rok
- 4) nechodím

10. Jak často navštěvuješ ZOO v Liberci?

- 1) min. 1x měsíčně
- 2) min. 1x za půl roku
- 3) min. 1x za rok
- 4) nenavštěvuji

11. Jak často navštěvuješ botanickou zahradu v Liberci?

- 1) min. 1x měsíčně
- 2) min. 1x za půl roku
- 3) min. 1x za rok
- 4) nenavštěvuji

12. Jak často navštěvuješ muzeum v Liberci?

- 1) min. 1x měsíčně
- 2) min. 1x za půl roku
- 3) min. 1x za rok
- 4) nenavštěvuji

13. Jak často chodíš do knihovny v Liberci?

- 1) min. 1x týdně
- 2) min. 1x měsíčně
- 3) min. 1x za půl roku
- 4) min. 1x za rok
- 5) nechodím

14. Jak často chodíš do Tipsport Arény v Liberci?

- 1) min. 1x týdně
- 2) min. 1x měsíčně
- 3) min. 1x za půl roku
- 4) min. 1x za rok
- 5) nechodím

14.1. Za jakým účelem chodíš do Tipsport Arény nejčastěji?

- 1) Sportovat
- 2) Fandit na zápasy
- 3) Koncerty
- 4) Jiné (napíš).....

15. Jak často využíváš různá volně přístupná sportoviště, např. hřiště, skatepark apod. v Liberci?

- 1) min. 1x týdně
- 2) min. 1x měsíčně
- 3) min. 1x za půl roku
- 4) min. 1x za rok
- 5) nevyužívám

16. Jsi

- 1) ŽENA
- 2) MUŽ

17. Kolik je ti let?.....

18. V jakém městě bydlíš?.....

DĚKUJI TI ZA TVŮJ ČAS A OCHOTU!